

LUNDS
UNIVERSITET

Modernt eller modernistiskt?

*– En studie kring inverkan av planeringsideal på Malmös
grönytor i relation till bostadsområden*

Författare: Adam Friberg & Sigrid Hallström

Kandidatuppsats inom Samhällsplanering -
urban och regional utveckling

SGEL36 - VT2026 (15hp)

Lunds universitet

Institutionen för kulturgeografi
och ekonomisk geografi

Handledare: Henrik Gutzon Larsen

Abstract

This paper strives to compare the compact city model against modernist planning in relation to urban green spaces. When comparing two ideals that value green spaces, (i) is it possible to find differences within the green space's quality between modernist planning and contemporary compact city planning, in correlation to human well-being? Furthermore, (ii) how can these differences further our understanding of the compact city's effect on quality green spaces? Previous research primarily focused on these ideals separately and concluded that the effects on green spaces are polarized. The theoretical groundwork of this paper is that of the compact city and how its ideas shape contemporary planning. Greenspace quality is theoretically based upon a framework. A comparative study is conducted using document analysis and semi-structured observations within two residential areas in Malmö. The results showed that compact planning in comparison to modernist ideas creates smaller and fewer greenspaces, leading to inhabitants being partly-dependent on recreational activities within larger green areas outside the planned area. This essay showcases a connection between the pursuit of compact planning and the increased strain on already existing green spaces. This furthers the understanding of how compact planning affects urban green spaces, and contradicting aspects between ideals and practice surrounding the value of green spaces.

Sammanfattning

De senaste decennierna har sett ett ökat kompakt stadsplaneringsideal, och samtidigt en minskning av urbana grönytor. Kompakt stadsplanering uppges dock uppmåna till utvecklingen av urban grönska. Utifrån en jämförelse med modernistisk planering under rekordåren, vars ideal även värderar urban grönska, (i) finns det skillnader mellan kvaliteten hos grönytor i bostadsområden byggda utefter modernistisk och samtida planeringsideal i Malmö, utifrån ett perspektiv av mänskligt välmående? Utöver detta, (ii) vad kan dessa potentiella skillnader innebära för förståelsen av kompakt stadsteori gentemot skapandet och utformningen av grönområden med kvalitet? Tidigare forskning har huvudsakligen bestått av vardera en av dessa ideal, och framhåvt polariserade tankar kring hur de påverkar urbana grönområden, där det finns anledning till oro inom båda fälten gällande minskandet av grönska och dess kvalitet. Den teoretiska basen för denna uppsats utgörs huvudsakligen av kompakt stadsteori samt hur dess tankar formar nutida planering och kvaliteten hos grönytor. Denna kvalitet är teoretiskt grundad i ett ramverk som primärkälla. För att besvara frågeställningarna genomfördes en jämförelseanalys mellan två områden i Malmö med hjälp av en dokumentanalys samt semi-strukturerade observationer. Resultatet av detta visar på att kompakt planering, jämfört med modernistisk planering, skapar mindre och färre grönytor och leder till att invånare blir delvis beroende av större grönytor utanför bostadsområdet för rekreationella funktioner och aktiviteter. Någonting som riskerar att öka påfrestningen för grönområdet. Denna uppsats visar en koppling mellan kompakt stadsplanering och en ökande belastning på redan existerande grönytor. Detta bidrar till att öka förståelsen för hur kompakt stadsplanering påverkar grönytor inom urbana områden och hur det kan finnas motsägelsefulla faktorer mellan ideal och praktik gällande värderingen av gröna utrymmen.

Nyckelord: Kompakt stadsplanering, Grönytor, Folkhälsa, Modernismen, Malmö

Innehållsförteckning

1. Introduktion	5
1.1. Inledning	5
1.2. Syfte och frågeställning	6
1.3. Avgränsning	6
1.4. Tidigare forskning	7
2. Teori och bakgrund	9
2.1. Teoretisk contextualisering	9
2.1.1. Rekordårens planering	9
2.1.2. Den kompakta staden	12
2.2 Grönytor i staden	15
2.2.1. Grönytor och dess effekt på människan	15
2.2.2. Grönplanering i Malmö	17
2.2.3. Grönytors kvalitet och användning av ramverk	17
3. Metodologi	20
3.1. Forskningsdesign	20
3.1.1. Metodologiska överväganden	20
3.1.2. Metodval	20
3.1.3. Utveckling och användning av ramverk	22
3.1.4. Val av projektområde	28
3.2. Genomförande av semi-strukturerade observationer	30
3.3. Genomförande av dokumentanalys	31
3.4. Analysering av data	33
3.5. Reflektion kring metod	33
3.5.1. Problematisering av kvalitativa data	33
3.5.2. Problematisering av metoder	33
3.5.3. Validitet och reliabilitet	34
4. Resultat och analys	35

4.1. Dokumentanalys	35
4.1.1. Kvalitet utifrån fysisk utformning	35
4.1.2. Kvalitet utifrån nytta för befolkning	36
4.1.3. Kvalitet utifrån kulturtecken och platsidentitet.....	38
4.2 Observationer.....	39
4.2.1. Kvalitet utifrån fysisk utformning	42
4.2.2. Kvalitet utifrån nytta för befolkning	48
4.2.3. Kvalitet utifrån kulturtecken och platsidentitet.....	51
5. Diskussion	55
6. Slutsats	59
Referenser	61
Bilagor	67

1. Introduktion

I detta avsnitt presenteras grunderna för detta arbete i form av en inledning av ämnet, syftet och frågeställningen för studien, avgränsning bakom detta samt tidigare forskning inom området.

1.1. Inledning

I samband med att dagens stadsplanering och urbana utveckling formas av hållbarhet har tankar kring den kompakta staden (*the compact city*) kommit att utgöra en av de globalt mest framstående planeringsteorierna sedan 1990-talet (Bibri et al. 2020). Strategier inom kompakt stadsplanering har utvecklats för att bland annat bemöta problem associerade med resurs- och energianvändning, frågor kring markytanvändning, en växande urban befolkning samt stötta social trivsel. Det blir ett aktivt mål för kompakt stadsplanering att hitta balansen mellan ekonomiska, sociala och ekologiska intressen, vilket härstammar till dess grund inom hållbarhet (Bibri et al. 2020). För att bättre förstå hur kompakt planering formas i praktiken kommer det att sättas i relation till modernistisk planering. Ett planeringsideal som under rekordåren var storskalig och lade ett stort fokus på människans välmående (Åström 1993, s. 39). Kompakt planering är synbar både genom att vissa städer uttryckligen använder sig av strategin samt att diskussioner kring att bygga kompakt även har nått institutioner såsom Boverket, exempelvis genom boken *Rätt tätt*, vilket kan influera planeringen som genomförs i hela Sverige (Bibri et al. 2020 ; Boverket, 2016). Ett exempel på detta är Malmö stad. Med en växande befolkning (Malmö stad, u.å.[b]) önskar de skapa en tätare stadsmiljö för att dels möjliggöra utveckling av de tre intressena inom hållbarhet och samtidigt dra nytta av de positiva aspekter som kopplas till kompakt stadsplanering (Malmö stad, 2023 s.23). I denna diskurs finns dock även frågor kring hur sambandet ska gå mellan denna ökade densitet och skapandet meningsfulla ytor där människans behov kan mötas. När dagens planeringsnormer centreras kring täthet, blandad stadsutformning och hållbarhet, finns en balansgång mellan fördelarna av täta städer och fördelarna som skapas av de samhällsfunktioner vars karaktär är att bryta upp staden. Ett tydligt exempel på detta är grönytor, som inte bara har en viktig roll för människans hälsa och inför klimatförändringar, utan möjliggör även rekreation, bidrar till skapandet av lokal identitet och positiva hälsoeffekter (Boverket, 2022 ; Littke 2015). Det är i denna balansgång som denna uppsats finner sin relevans, vilket att undersöka huruvida grönytor som skapats under kompakt stadsplanering kan tillhandahålla önskvärda upplevelser

i jämförelse med modernistiska planeringsideal, och vad fortsättningen av denna planering skapar för miljöer för stadens invånare.

1.2. Syfte och frågeställning

Denna uppsats ämnar undersöka hur kvaliteten hos grönytor skildras i dagens implementering av kompakt stadsplanering, där det finns en debatt kring hur täthet kan existera samtidigt som befolkningens behov av utemiljöer möts. Syftet är att förstå huruvida dagens planeringsnormer kan skapa gröna miljöer som främjar befolkningens välmående utifrån jämförelser med en äldre planeringsmetod.

Detta resulterar i följande frågeställning:

- *Finns det skillnader mellan kvaliteten hos grönytor i bostadsområden byggda utefter modernistisk och samtida planeringsideal i Malmö, utifrån ett perspektiv av mänskligt välmående?*
- *Vad kan dessa potentiella skillnader innebära för förståelsen av kompakt stadsteori gentemot skapandet och utformningen av grönområden med kvalitet?*

1.3. Avgränsning

I detta projekt undersöks två områden i Malmö, ett som byggts i enlighet med tankar kring den kompakta staden och ett annat efter svensk modernistisk planering under rekordåren. Studien genomfördes i Malmö då staden har flertal modernistiska bostadsområden och stadsutvecklingsprojekt som syftar på att förtäta staden (Malmö stad, u.å.[a]). Malmös kompakta stadsutveckling sker i samband med deras växande befolkning, som fördelaktigt ska dela på befintlig markyta då majoriteten av stadens omkringliggande mark består av högklassig åkermark (Malmö stad, u.å.[b] ; Länsstyrelsen Skåne, 2001). Huruvida Malmö ska kunna planeras för att stötta befolkningsutvecklingen, tillhandahålla grönytor och samtidigt prioritera dess markanvändning blir därför en relevant plats för uppsatsens undersökningar.

Utöver detta avgränsas studien till att huvudsakligen undersöka de grönytor och den grön infrastruktur som i någon utsträckning ämnar att skapa upplevelse- eller rekreationsvärde för

befolkningen. Med andra ord inkluderar studien inte grön infrastruktur som är ämnad för andra syften, såsom lösningar för biologisk mångfald, energihantering eller dagvatten. Detta arbete fokuserar på människans upplevelse av gröna miljöer och trots vikten av att kunna kombinera denna upplevelse med ovanstående aspekter utgör dessa ämnen inte ett huvudtema i denna uppsats.

Slutligen studerar studien nybyggnation som tillvägagångssätt för att skapa en kompakt planering. Kompakt planering som koncept inkluderar olika sätt att förändra staden och även om detta arbete fokuserar på nybyggnation finns andra format som kan ha annan inverkan på grönytor. Ett exempel på andra metoder är förtätningsprojekt, där befintlig byggnation förtätas genom att fylla i hålrum eller lägga till våningar på befintliga byggnader (Bauer & Duschinger, 2024).

1.4. Tidigare forskning

Det finns en variation av tidigare forskning kring detta ämne som baserats i svensk planeringskontext. En del av dessa hanteras i teoridelen men det är även viktigt att belysa vart forskningen i dagsläget står. Ett flertal av de artiklar som denna studie tagit del av diskuterar hur förtätning och kompakta stadsplaneringsideal påverkar redan existerande grönytor. Detta syns exempelvis i både Berg et al. (2024) och Zalar & Pries (2022), vars studier visar på att appliceringen av kompakt stadsplaneringsideal på redan existerande bostadsområden leder till minskade grönytor för befolkningen.

Utöver detta finns även studier kring upplevelsen av grönytor kopplat till förtätning. Exempelvis undersöker (Jansson & Schneider, 2026) barns upplevelse av grönytor, där man, bland annat, genom en enkät pekade på att förtätning kan leda till en lägre kvalitet på miljöer för barn, då öppna ytor minskar och trafiken tillåts komma närmre när områden förtätas. Detta kan i sin tur även kopplas till hur förtätningsprojekt påverkar befolkningshälsan, vilket exempelvis (Flanagan et al. 2023) gör genom att studera buller kring olika förtätningsprojekt i Lorensborg, Malmö. Resultatet för detta var varierat mellan olika projekt men författarna uppmanar till ökat arbete med hälsoaspekter inom förtätningsprojekt. Utöver detta finns studier kring befolkningens upplevelse av grönområden, där exempelvis Otto et al. (2024) använt *mental mapping* och intervjuer för att undersöka sambandet mellan befolkningens *sense of place* och blå-grön-infrastruktur i Stockholm, vilket kopplas till problem kring förtätning.

Med andra ord finns forskning kring hur förtätning påverkar grönytor och dess påverkan på befolkningens upplevelse av grönytor. Däremot upplevdes svårigheter att hitta tidigare forskning grundad i kompakt stadsplanering inom nybyggnation samt forskning där olika områden jämförts för att konkretisera skillnader mellan kompakt stadsplanering och modernism. Detta upplevdes som ett glapp av kunskap som denna uppsats önskar fylla.

2. Teori och bakgrund

I detta avsnitt hanteras de teorier som är relevanta för denna uppsats och bakgrunden till två planeringsideal som studeras i denna uppsats. Efter detta diskuteras även grönytors roll i urbana miljöer och kopplat till folkhälsan.

2.1. Teoretisk kontextualisering

För att grunda arbetets praktiska moment måste relevanta planeringsteorier presenteras. För både modernism och kompakt stadsplanering presenteras först kontexten till att de växt fram, vilket sedan ytterligare förklaras genom de diskussioner som finns inom planeringsidealen gällande grönytor.

2.1.1. Rekordårens planering

För att förstå varför de svenska planeringsnormerna under efterkrigstiden såg ut som de gjorde behöver man förstå hur svensk modernistisk planering såg ut innan kriget och vad Sveriges situation var efter kriget. Den modernistiska planeringen under efterkrigstiden och mer specifikt rekordåren, vilket anses påbörjas efter andra världskriget och avta vid mitten av 1970-talet (UR, 2023), är den som idag anses som mest ökad (Maudsley, 2022). Men varför såg den byggda miljön ut som den gjorde?

Sverige under mellankrigstiden var en plats av nytänkande och radikal stadsplanering. Tyska Weimer planeringsideal gick emot den täta industristaden och blev till stor inspiration i Sverige. De tog fram slagordet *sol, ljus och luft*. Dessa tankar blev början på slutet av stadens slutna bostadskvarter som inte ansågs kunna tillgodose nya hygieniska krav, och lamellhuset var skapat tillsammans med öppna ytor, parker och lekplatser (Åström 1993, s. 39). Samtidigt uppstår välfärdsstaten som får ett starkt politiskt fäste även i planering, och regeringen vill drastiska nydana Sveriges levnadsstandard (Maudsley, 2022). Detta skildras genom Stockholmsutställningen 1930. Arkitekturen, planeringen och dess ideal var inspirerat av Tyskland samt CIAM (Congrès Internationaux d'Architecture Moderne) och därav Le Corbusier (Mumford 2018, s.232), som i sin tur också starkt värderade *sol, ljus och luft* men också grönska. För Le Corbusier bör hus och trafikleder lyftas upp, medan marken bestod av träd och grönska för att fritt användas för rekreation och lek. Hans tankar hade slagit rot i svensk planering redan nu men skulle inte eftersträvas än. De kommande årtiondena skulle istället, i måttlig skala, präglas av lamellhusmönster som prioriterade solinfall och ljusvinklar

(Åström 1993, s. 39). Vid slutet av mellankrigstiden och genom andra världskriget började generalplaner (regional planning) och decentralisering få ett fotfäste i Sverige, vilket var inspirerat av trädgårdsstäderna och Lewis Mumfords *Culture of Cities* (Mumford 2018, s.233). Mumfords största betydelse i Sverige blev idén av grannskapsplanering. Det innebar att staden och dess stadsdelar skulle delas upp i begränsade bostadsområden som hade tillgång till sina egna centrum, samlingslokaler, butiker och skolor (Åström 1993, s. 46).

Efter andra världskriget hade Sverige gått från fattigt till ett av världens rikaste länder (Åström 1993, s. 50), vilket innebär att ett av folkhemmets huvudmål av att förbättra Sveriges dåliga levnadsvillkor under den tiden hade fått ökad finansiering (Maudsley, 2022). Bilismen och dess ökande användning var en effekt av det ökade välståndet och planerare började separera gång- och cykelvägar från resterande biltrafik bland nybyggen. Trafikmönstret bestod nu av två helt olika vägsystem (Åström 1993, s. 50) och innergårdar vid denna tid var oftast helt bilfria eftersom fotgängare och cyklister skulle hållas avskilda från bilen, detta planeringsideal kallades i Sverige SCAFT (Boverket, 2022). Det är bostadsbristen och sveriges goda ekonomiska tillväxt som möjliggör bostadsmarknadens stora expansion och snart miljonprogrammets startskott, som med alla sina problem, onekligen ledde till en mycket högre nivå av levnadsstandard och en försvunnen bostadsbrist (Maudsley, 2022). 60- och 70-talets stadsplanering präglades än av mellankrigstidens ideal av zoneringsprinciper och grannskapsplanering. Bostadsområden för boende, periferin för industri och stadskärnan för kontor (Åström 1993, s. 92). Efterkrigstidsplanering hade även börjat lägga större vikt på grönyrtornas roll i grannskapen (Zalar & Pries, 2022) och vägar samt byggnadskroppar fick underordna sig vegetationen (Åström 1993, s.92). Det är även vid 60-talet då utvecklingen mot storskaliga urbana initiativ blir tydligt (Maudsley, 2022). Miljonprogrammet hade nu tagit fart och möjliggjordes genom att bostadsbyggandet hade industrialiserats, men bestod fortfarande av sina egna områden som hade tillgång till sociala och kulturella tjänster, butiker, skolor, sjukvård, bibliotek med mera (Maudsley, 2022; Åström 1993, s. 92). Det är nu som Le Corbusiers tankegångar syns tydligast i svensk planering. Stora industriella höghus med vägseparering som har stora ytor för grönska, sol, ljus och luft. Modernistisk bebyggelse i Sverige under rekordåren planerades efter ideal av att undvika innerstadens kompakta bostadskvarter, främja grönskan, ljuset och luftens goda effekter. Att separera trafiken och göra grannskapen säkrare för barn men även vuxna, och samtidigt möjligheten att ta del av ett lokalt centrum av butiker och diverse lokaler för så många som möjligt.

Den modernistiska planeringen under rekordåren var storskalig, industriell, rationell och bestod av nya byggnadstekniker. Stål och cement blev grundläggande material för bebyggelsen (Maudsley, 2022) och det är vad som idag oftast refereras till när folk tänker tillbaka till den tidens planering. Det var en era präglad av decentralisering, grannskapsplanering, hög bilanvändning och zonering, men även ljusinsläpp och grönska (Åström 1993, s. 39, 46, 50 & 92). Idag är planeringsidealen från den tiden starkt kritiserade, i vissa radikala fall menas det att allt borde rivas (Mack, 2021). SCAFT är någonting som idag inte ses som lika positivt. Tunnlar och broar som effektivt kopplar samman områden och håller trafik borta från grönytor och innergårdar anses idag leda till osäkerhet och brottslighet. Och områdenas fränkopplade lägen kan bli tröttsamt när det tar lång tid att gå mellan stadsdelar och bussen lika så för att ta sig till centrum. Samtidigt så leder SCAFT till en säkrare miljö, speciellt för barn, som kan nyttja grönytorerna utan att fara för bilen. För personer som bor i områden präglade av SCAFT så uppskattas det ofta (Mack, 2021). Mack (2021) beskriver hur invånare i miljonprogrammet Rinkeby i Stockholm protesterade när staden planerade att ta bort gångbroarna. Idag anses det istället bättre att väva samman noder i staden via kollektivtrafik (Bibri et al. 2020) och att förtäta det urbana rummet (Røe, 2022). Idéer som efterföljer de globala hållbarhetsmålen (Bibri et al. 2020) och är i tydlig kontrast till modernismens ideal.

Modernismens bostadsområden blev även kritiserade under sin egen tid, och miljonprogrammet var troligen det mest ifrågasatta. Områdena anklagades av både arkitekter och sociologer för att vara enkla och enformiga, områdena sågs som sterila och saknade en känsla av gemensam identitet och jämfördes negativt med Le Corbusiers visioner (Maudsley, 2022). Grönytorernas avsaknad av grönska kritiserades för att sakna bekvämligheter som stödjer dagliga interaktioner mellan grannar eller en varierad utemiljö lämplig för barn, en av dessa kritiker var bland annat socialstyrelsen. Modernistiska planerare under den tiden uppmuntrade snabb konstruktion och användning av kranar vilket skapade en olämplig miljö för nya vegetation att växa och utplånade samtidigt stor del av den befintliga vegetationen. Och det hjälpte inte att utomhusmiljön hade fått minimal uppmärksamhet under planeringsprocessen. Den frodigaste vegetationen var oftast lokaliserad mellan eller på kanten av bostadskvarteren, ytor som ofta föregick projekten (Mack, 2019).

Kritiken blev snabbt allmänt accepterad och staten samt planerare förstod att många av dessa nybyggda modernistiska bostadsområdena under rekordåren behövde stora ingrepp. 1975, direkt efter att miljonprogrammet avslutats, erbjöds det finansiellt stöd för att renovera dessa

områden via ett så kallat miljöförbättringsbidrag, där ett stort fokus låg på utemiljön. Bidragen gavs ut fram till 1986 och stödde omkring 1700 renoveringsprojekt. Miljöförbättringsbidragen ledde även till ett skifte i planeringsmetoder genom att involvera lokalbefolkningen åsikter, vilket saknades under miljonprogrammets planering. Medborgarnas deltagande skulle åtgärda de tidigare top-down misslyckandena genom att arbeta “bottom-up” istället. Landskapsarkitekter krävdes under denna tid att utveckla en ny professionell praxis för att möjliggöra en öppen dialog och göra ett skifte från att vara en allvetande expert till en konsult (Mack, 2019). Miljonprogrammets öppna grönytor som först kritiserades för upplevelsen av utanförskap och enformighet blev istället en viktig resurs för att tillåta medborgare att forma sin egen miljö. Idag syns det knappt någon likhet mellan de öde och leriga fält som miljonprogrammen en gång blev kritiserade för (Zalar & Pries, 2022).

2.1.2. Den kompakta staden

Den kompakta staden är idag en av de ledande metoderna i strävan av en hållbar stadsutveckling och har haft den rollen i över 30 år. Den Europeiska Unionen anser den kompakta staden som det mest hållbara tillvägagångssättet för urban planering och flertal FN rapporter anser detsamma och poängterar dess positiva effekt på ekonomi, medborgares hälsa, kulturella dynamiker, resurseffektivitet och social sammanhållning (Bibri et al. 2020). Den kompakta staden är en komplex form av urban planeringsstrategi, en kortare och tydlig definition av modellen är att den kompakta staden karaktäriseras av hög densitet och blandad markanvändning utan stadsutbredning (*sprawl*) (Bibri et al. 2020). Det är världens växande urbanisering som har fått politik att riktas mot att minska markanvändningen och urbana intrång, stimulera transportinriktad utveckling och bevarandet av jordbruksmark. Idag består idealen av kompakt stadsplanering att begränsa stadsutbredning, hantera bilanvändningen, förtäta urbana centrum och ansluta urbana noder med varandra genom kollektivtrafik (Røe, 2022).

Kompakt stadsplanering har fått en samtida återupplevelse, men den har en lång historia. Under 1800-talet framställdes planer för tät bebyggelse för att bevara urbana kvaliteter från industrialiseringens påfrestningar. Rekonstruktionen av Barcelona och Paris är exempel på detta. De planerades vara hälsosammare alternativ från den kompakta industrialiserade staden. Rörig täthet skulle ersättas med planerad täthet (Røe, 2022). Efterkrigstidens växande ekonomi och bilismens ökande inflytande växlade dock planeringsnormen från täthet till decentralisering

och förorter blev allt vanligare. Förorterna var decentraliserade men bestod ofta av täta lägenhetskomples. Det är senare på 1990-talet som de negativa konsekvenserna av stadsutbredning tydliggjordes, samtidigt blev hållbarhet politiskt betydelsefullt och konsekvensen blev att planeringsideal återigen började främja kompakt täthet (Røe, 2022). Enligt flera studier är Sverige ett av världens ledande länder inom hållbar utveckling, och idealen för den kompakta staden går hand i hand med den utvecklingen (Bibri et al. 2020). Göteborg och Helsingborg är två exempel där den kompakta staden har ansetts vara den mest effektiva stadsplaneringsmetoden för att främja hållbarhetsmålen och används där av flitigt. Täthet, densitet, mångfald, hållbara transportmetoder, blandad markanvändning och grönområden är de vanligaste design-strategierna inom kompakt stadsplanering och Göteborg samt Helsingborg anses härav som lyckade initiativ av en kompakt planering (Bibri et al. 2020). Modellen syns dock över hela Sverige och Røe et.al (2022) betonar hur idealen av den kompakta staden aldrig kan eller kommer implementeras genom ett exakt ramverk. Utan den muteras och förändras när kommuner, politiker, planerare och andra aktörer har stridande visioner, och den är samtidigt beroende på vad den lokala kontexten kräver. Kompakt planering betyder därför olika saker i olika städer och regioner.

Att bygga kompakt är en föreslagen strategi för hållbar utveckling från FNs "Sustainable Development Goals" (SDG) (Berg et al. 2024), och Sveriges Kommuner och Regioner (2025) påpekar hur flera regioner och kommuners grunduppdrag är att följa FNs 17 hållbarhetsmål, varav samhällsplanering ingår i detta uppdrag. Förtätning och tätbebyggelse är numera praxis för att omkonstruera svenska städer och observeras över hela landet (Berg et al. 2024). Malmö stad, fokuset på vår undersökning, planerar också en mer tätbebyggd stad (Malmö stad, u.å.[a]) och strävar efter den kompakta stadens ideal av varierad markanvändning, inklusion, högre densitet och hållbarhet (Malmö stad, u.å.[c]). Den kompakta stadsmodellen är en planeringsnorm vars grundprinciper stöds på globala, regionala och lokala nivåer och implementeras på vis som skiljer sig emellan, men som fortfarande främjar den kompakta stadens ideal.

Kompakt stadsplanering och hur den formar våra städer är en väl debatterad planeringsfråga. Som redan etablerat är det idag det dominerande planeringsidealet, och för bra anledningar. I världen, och även i Sverige, har och fortsätter urbaniseringen att öka och policy riktar sig allt mer mot att dämpa stadsutbredning och bebyggelsen på åkermark (Røe, 2022) och naturliga eller gröna områden. Fokuset ligger numera på att intensifiera urban utveckling med god design,

blandad användning, kollektivtrafik och uppmuntrandet av gång- och cykling (Bibri et al. 2020). Sådan policy är idag vedertagen och FN har det som del av sina hållbara utvecklingsmål (Røe, 2022). Samtidigt anses det att alltför lite forskning har gjorts för att kritiskt undersöka vad effekten av intensiv förtätning kan bli. Även Boverket har yttrat skepticism över om tät bebyggelse verkligen kan stödja en urban hållbar utveckling, och Naturvårdsverket uttalade sig om potentiella hälsorisker som följd av ökad förtätning redan på 1990-talet (Berg, 2024).

1989 identifierades en positiv korrelation mellan urban desinficering och energiförbrukning, vilket i sin tur blev ett starkt argument för kompakta stadsideal (Røe, 2022). Det hävdas ofta att kompakta städer optimerar urbant liv via fysisk närhet och effektiv markanvändning. Stadsutbredning å andra sidan, anses av flera utnyttja en större mängd utrymme och är därmed ineffektiv och består av överdriven förbrukning (Røe, 2022). Debatten över den kompakta staden och dess potentiella hållbara utveckling har därför blivit mellan “centralister” och “decentralister”. Centralister påstår att stadsutbredning minskar stadens möjlighet att försörja sig själva, och att en mer kompakt strategi bör eftersträvas istället (Bibri et al. 2020). Decentralister menar att det är omöjligt att häva urban decentralisering eftersom majoriteten av befolkningen föredrar lugnet av det rurala/semirurala, som stadsutbredning tillgängliggör (Bibri et al. 2020). Kompakta städer leder även till mer buller och föroreningar vilket, som redan visat, har negativa hälsoeffekter. Å andra sidan menar centralister att kompakt stadsplanering begränsar utnyttjandet av grönområden genom att skapa gränser för urban tillväxt. Men motargumentet lyder att tätare städer bygger över urbana grönområden samt att stadsutbredning blir oundvikligt på grund av hög trängsel och densitet och därmed fortfarande utnyttjar grönområden utanför stadsgränsen (Bibri et al. 2020).

Grönområden är en av grundpelarna av kompakt stadsplanering (Bibri et al. 2020) och mål 11.7 från FNs hållbarhetsmål understryker tillgången till urbana grönytor (United Nations, u.å.). Någoting kommuner och därav städer i Sverige uppmanas eftersträva, som redan hänvisat till ovan. Men kompakta städer har ändå blivit kritiserade för dess ökade bristande tillgänglighet till grönområden (Bibri et al. 2020) och anses inte följa de tre fundamentala hållbarhetsmålen av social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet (Røe, 2022). Tät bebyggelse visas ofta ha problem relaterat till förlusten av grönytor och hälsoaspekter. Helt nya distrikt byggs numera inom redan existerande distrikt och grönytor offras ofta för att möjliggöra sådan bebyggelse (Berg, 2024). Svenska städer är dock allt mer glesbyggda i jämförelse med många andra europeiska städer, men de har över den senaste årtiondena infört kompakt stadsplanering och

policy (Røe, 2022). Kompakt stadsplaneringsideal menar sig värna för att bevara stadens grönytor och människors hälsa och ska, i alla fall i Sverige, främja FN:s hållbarhetsmål. Men samtidigt möts det med mycket kritik som påstår att det motsatta är fallet och att fler grönytor hotas försvinna som resultat av en kompakt stadsutveckling.

2.2 Grönytor i staden

I detta avsnitt hanteras grönytornas plats i urbana miljöer. Först presenteras sambandet mellan grönytor och välmående, vilket följs av hur Malmö stads jobbar med planeringen av grönytor. Slutligen diskuteras olika sätt att bedöma kvaliteten hos grönytor i ett område.

2.2.1. Grönytor och dess effekt på människan

Urbana grönytor är väsentliga element av städer och ökar sannolikheten av välmående och livskvalitet för stadens medborgare (Littke, 2015). Parken och grönytornas roll i planering har under längre tid varit viktigt, och dess roll i planering sammanföll med uppbyggandet av modern västerländska stadsplanerings idéer. Grönytornas roll i planering var en reaktion till de ohygieniska förutsättningarna i industrialiserade städer runt 1800-talets mitt, och dess avsaknad av öppna ytor, ökad distans till landsbygd och det uppfattade fysiska, psykiska, och spirituella förfallet av urbana invånare. Urbana grönytor ansågs därför vara en nödvändighet. En planeringsaspekt av dåtidens grönytor var "park systems" som tog fart i USA och snabbt spred till Europa och blev till en planeringsnorm. Varav den mest välkända implementeringen kan vara genom Haussmans omkonstruktion av Paris. Elementet av parksystemet bestod av parker, gröna bälten samt trädkantade vägar och torg. Ett ideal som levde kvar upp till tidigt 1900-tal (Lemes De Oliveira 2017, s. 9-25). I Sverige fortsatte problemen av överbefolkade bostäder och ohygieniska urbana omständigheter in i 1930-talet. Vilket ledde till en förändring av det gröna rummet. Från trädäckta boulevarder och dekorativ grönska till en funktionell plan som värderade offentlig tillgång och frisk luft, och som helst var kopplat till bostäder och öppet för alla klasser. Vikten av grönytor fortsatte och stärktes in i de kommande årtiondena och idag erkänner staten att urbana grönytor är essentiella och rekommenderar att alla kommuner bör framställa en grön plan som del av deras översiktsplaner. 2012 specificeras målet och begärde att alla natur- och grönområden i närheten till regioner med hög densitet skall vara tillgängliga och av god kvalitet (Littke, 2015). Vilket i sin tur stämmer väl överens med FN:s mål 11.7 om tillgång till offentliga grönytor (United Nations, u.å.). Idag varnas det för att motstridande

intressen i kommuner riskerar hota sammanhängande grön planering. En samtida planeringstrend består av att öka kvaliteten av grönytor för att kunna minska dess kvantitet och därav möjliggöra förtätning initiativ. Outnyttjade områden i svenska städer har minskat vilket har haft en dålig inverkan på närvaron av grönytor. Den allmänna svenska trenden för större städer är en minskning av urbana grönområden sedan 2000 (Littke, 2015).

Urbana grönområdets effekter på samhället är flertal, och har kopplats till allt från ekonomiska och ekologiska funktioner till sociala och psykiska influenser. Grönytor hjälper även till i formen av regnvatten hantering, klimatpåverkningsmitigering och som rekreationsytor. Dessa aspekter av grönytornas roll i urbana miljöer används ofta som argument för att bevara och förbättra grönytorna (Littke, 2015). I kontexten av vår uppsats ligger dock fokuset på grönytornas positiva påverkan på specifikt människans välmående i ett urbant sammanhang. Det har visats att grönytor kan ha en signifikant bra påverkan på personer välmående och att tillgången till grönytor kan skapa en roande och återställande effekt (Lemes De Oliveira 2017, s. 133-137). Den fysiska och psykiska hälsan anses ha en stark koppling med tillgången till naturområden (Littke, 2015), vilket är förståeligt i och med att forskning skildrar en stark koppling mellan användningen av urbana grönytor och minskningen av upplevd stress. Något som har visats vara extra viktigt i större städer, där den upplevda stressen är högre. Den sociala effekten av grönytor och dess positiva påverkan på personers välmående är också viktigt att påpeka. Sociala funktioner i dessa offentliga rum förenklar sällskaplighet och samhällsdeltagande vilket i sin tur skapar möjligheter för sociala interaktioner mellan åldersgrupper och sociala klasser vilket ofta leder till en ökad känsla av tillhörighet. Effekter som direkt positivt påverkar personers välmående (Lemes De Oliveira 2017, s. 133-137). Urbana grönytor leder till medborglig stolthet och skapar känslan av tillhörande. För personer som är bosatta i innerstadslägenheter har den kontinuerliga användningen av grönytor visats leda till starkare band till sitt bostadsområde, ökad upplevelse av säkerhet och minskad vandalism (Littke, 2015). En av de mest vanliga och därav huvudsakliga aspekten av urbana grönytor är även dess rekreationsanvändning. Grönytorna och dess möjlighet till rekreation uppmuntrar fysisk aktivitet i alla åldrar, vilket kan kopplas till flera direkta hälsofördelar såsom vikttnedgång och minskad risk för stroke och typ 2 diabetes. Grönytornas positiva effekt på medborgarnas välmående syns tydligt. Vilket i sin tur gör tillgängligheten till goda grönytor en viktig planeringsfråga, och det har dokumenterats väl att närheten direkt påverkar användningen av grönytor. 50 meter kontra 300 meters avstånd till en grönyta ändrar drastiskt hur regelbundet personer besöker platsen, från 3-4 gånger i veckan till 2,7 i genomsnitt (Lemes De Oliveira

2017, s. 133-137). Grönområden hjälper även till med att förbättra luftkvaliteten och minska buller i den urbana kontexten. Ju större och närmare grönytan är till källan av föroreningen, desto större är dess förmåner. Samtidigt som det kan användas som buffertzoner mellan personer och bullrets ursprung. Två aspekter av städer som leder till stress och sämre hälsa som grönytor kan hjälpa minska (Lemes De Oliveira 2017, s. 136). Grönytornas roll i den urbana miljön är avgörande för att bättra dess befolknings välmående, och för att fler ska gynnas av fördelarna bör de vara tillgängliga åt alla och hålla en hög kvalitet.

2.2.2. Grönplanering i Malmö

Malmö stads arbete med grönplanering framgår i dess översiktsplan 2023, där Malmös grönska ska öka i *“...mängd, kvalitet och upplevd grönska. Parker ska ge en växande befolkning möjlighet till rekreation och stillhet.”* (Malmö stad, 2023 s. 8). Detta ska ske samtidigt som staden ska bli tätare och *“växa inåt”* (Malmö stad, 2023 s. 7). Täthet har varit ett mål flera år tillbaka, då önskan om staden som kompakt och tät även inkluderades i översiktsplanen 2014 (Malmö stad, 2014 s.5;59). Denna intressekonflikt är något som kommunen själv uppmärksammar i sin översiktsplan och lägger fram en strategi:

“För att möta Malmös växande behov av bostäder, arbetstillfällen och samhällsservice, samtidigt som staden ska bli grönare och mer hälsosam krävs betydligt mer yteffektivitet, samnyttjande och tredimensionella lösningar.”

(Malmö stad, 2023 s.10)

Ett av Malmös huvudsakliga projekt kring grönska i staden är implementeringen av 3-30-300-principen i stadens översiktsplan, där man ska kunna se minst tre träd från sitt fönster, stadskvarter ska ha minst 30% krontäckning och invånare ska ha maximum 300 meter till närmsta grönområde (Malmö stad, 2026a).

2.2.3. Grönytors kvalitet och användning av ramverk

Grönytor är en del av svensk planeringslag där 2 kap. 7§ Plan- och Bygglag (SFS 2010:900) lyder att kommunens planering ska, bland annat, ska ta hänsyn till behovet av *“parker och andra grönområden”* samt *“lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse”* i anslutning till

bebyggelse. Boverket (2023a) bygger på detta genom att tillhandahålla riktlinjer och kunskap för att stödja kommunernas arbete med grönplanering, varpå dessa riktlinjer huvudsakligen existerar för storlek, innehåll och andra aspekter som påverkar grönytors existens och kvalitet. Dessa riktlinjer belyser bland annat lämpliga mått på hur mycket grönska/träd en stad bör innehålla (exempelvis 3-30-300-principen eller grönytefaktor), avstånd till och storlek på grönområden, gröna strukturer som är viktiga för kulturmiljön, tillgång till upplevelsevärden och olika funktioner samt bullernivåer (Boverket, 2023a). Man tittar även på vilka aspekter angående grönyta som påverkar människans välmående och hur grönska kan underlätta problem inom detta. Boverket (2023b) lyfter att grönytor bör ligga inom 300 meter från bostaden, vara lättillgänglig samt vara 1-7 hektar stor i syfte av att kunna innehålla de aspekter som kan kopplas till själva grönytans kvalitet. Dessa aspekter grundas huvudsakligen i att en grönyta med kvalitet bör innehålla ett antal upplevelsevärden för att kunna möjliggöra att befolkningen får tillgång till olika aktiviteter eller upplevelser (Boverket 2023b). Detta grundas i forskning av Stoltz & Grahn (2021) där dessa upplevelser kan beskrivas utifrån åtta kvaliteter som baseras på människans sinnesintryck; *Sheltered*, *Diverse*, *Social*, *Cultural*, *Natural*, *Cohesive*, *Serene* och *Open*, där grönytor i ett bostadsområde bör tillhandahålla ett flertal av dessa kvaliteter (Boverket 2023b).

För att kunna göra bedömningar för vad som avgör en gröntas kvalitet eller allmännyttan appliceras tankarna och avvägningar som presenteras i ett ramverk som utvecklats av Jerome et al. (2019). Ramverket är från början grundat i Storbritannien, där man undersökt vad som definierar kvalitet hos grönytor genom att söka insyn från aktörer inom planering, akademisk litteratur och policy i syfte att skapa ett universellt ramverk som kan anpassas till internationell kontext (Jerome et al. 2019). Tanken bakom detta är att det verkar finnas svårigheter internationellt kring hur man i helhet skapar grönytor av hög kvalitet utöver de aspekter hos naturen som konsensus dömt som fördelaktiga (Jerome et al. 2019). Ramverket tar fram 23 principer inom fyra kategorier där flera olika aspekter till kvalitet bakom grönytor tas fram, inklusive aspekter kring biologisk mångfald och dagvattenhantering. Baserat på fokuset i denna uppsats används endast en del av ramverket, kategorin *Health and Wellbeing* (se figur 2.1.), som är direkt applicerbart på människans välmående av grönytor.

PRINCIPLES TO ENHANCE HEALTH AND WELLBEING		
Essential		
Green infrastructure is accessible and is situated close to where people live.	Ensures that all people can use, enjoy and positively contribute to green infrastructure, recognising that the greatest benefits occur when green infrastructure is situated close to where people live.	A range of green infrastructure features are provided at an appropriate distance from homes (e.g. smaller green spaces and play areas within a walkable distance) with linkages between them.
All people are encouraged to use and enjoy green infrastructure.	Ensures that the green infrastructure is usable and attractive for different user groups, recognising the needs and strengths of local people and how these may change over time.	The facilities, seating and other furniture, lighting and play equipment provided as part of the green infrastructure facilitate access by people with differing needs and abilities.
Green infrastructure is designed to be accessible at all times of year.	Ensures that green infrastructure features can be used and enjoyed at all times of year, maximising the beneficial outcomes from green infrastructure.	Green infrastructure is designed to work with changes in seasons, such as situating trees to provide shading and urban cooling to buildings, play areas and active travel routes.
Desirable		
Green infrastructure supports the reduction and/or prevention of health inequalities.	Ensures that green infrastructure can contribute to reducing health inequalities by optimising its therapeutic role for vulnerable and excluded groups.	Green infrastructure and associated street furniture has been designed to be dementia-friendly or children's play areas include equipment for wheelchair users.
Green infrastructure promotes socially sustainable communities and community cohesion.	Ensures that green infrastructure creates a sense of social cohesion and inclusion, thereby improving community wellbeing and increasing the likelihood of social sustainability.	Green infrastructure is designed to accommodate the needs of groups who are particularly vulnerable to social exclusion, including ethnic minorities or those at an economic disadvantage.
Green infrastructure is integral to the distinctiveness of place.	Ensures that green infrastructure contributes to place distinctiveness, with the aim of creating a place where people feel a sense of belonging and pride in their neighbourhood.	Green infrastructure features add value to existing heritage assets, use local materials, or protect or enhance valuable views.

Figur 2.1: Urvalet av ramverket som skapats av Jerome et al. (2019, s.178)

Anledningen bakom att detta ramverk används framför andra är att ramverket är flexibelt och därmed öppet för annan kontext än det som ramverket skapades för och möjliggör för att ytterligare eller andra aspekter till kvalitet kan uppstå förutom de som existerar inom varje princip. Den del av ramverket som används består av sex frågor som definieras som antingen nödvändiga eller önskvärda, med förtydningar och exempel för vardera en av de sex principerna. Denna uppsats vidareutvecklar ramverket där varje princip får ett antal observerbara aspekter som sedan ska kunna användas för att utvärdera projektområdets grönytor. Urvalet från ramverket och våra tillägg till det hittas i Tabell 3.1.

3. Metodologi

I denna del hanteras utvecklandet av uppsatsens metoder. Först hanteras uppsatsens forskningsdesign, vilket följs av hur metoderna och analysen av dess data har genomförts. Slutligen redovisas även en reflektion kring metodval, data, validitet och reliabilitet.

3.1. Forskningsdesign

Detta avsnitt hanteras studiens forskningsdesign genom att först diskutera metodologiska överväganden vilket följs av metodval och dess resonemang. Därefter redogörs även hur ramverket av Jerome et al. (2019) anpassas för dessa metoder och hur projektområden har valts ut som plats för denna studie

3.1.1. Metodologiska överväganden

För att koppla denna teoretiska grund till metoder som kan besvara uppsatsens frågeställningar måste först en hantering av uppsatsens metodologiska antaganden ske. Denna uppsats applicerar ett interpretivistiskt sätt att se hur information kring sociala fenomen kan samlas, där forskningsstrategier inte endast kan utgå från naturvetenskap för att kunna förstå subjektiv innebörd i sociala händelser (Grix, 2002). Med andra ord antar denna uppsats att det finns ett samband mellan aktörer och den sociala världen samt att den sociala världen inte endast kan undersökas med naturvetenskapliga metoder. Sättet som detta appliceras i denna studie är tanken av att världen kan tolkas olika av olika människor, där upplevelsen av den fysiska miljön är föränderlig mellan människor och det kan finnas flera sanningar samtidigt (Farthing 2016 s.20). Även om denna studie inte undersöker sociala handlingar, undersöker den hur den byggda miljön kan begränsa eller möjliggöra människans välmående. I detta är måste även observatörens perspektiv och rollen som forskare tas i beaktning.

3.1.2. Metodval

Frågeställningarna för detta arbete grundas huvudsakligen i att kunna skapa en förståelse för den effekt som kompakt stadsplanering har på urban grönska. En grundtanke i detta blir därför att kompakt stadsplanering bidrar till att skapa urbana miljöer som särskiljer sig från andra planeringsideal. För att kunna utforska detta behövs därmed en jämförande metod, där kompakt stadsplanering kan vägas mot en annan planeringsnorm.

Baserat på detta struktureras denna uppsats som en jämförelsestudie mellan två bostadsområden, där ett är byggt i enlighet med koncepten som grundar kompakt stadsplanering och ett är byggt under modernismen i samband med rekordåren. Syftet med detta är att jämförandet av två olika planeringsmetoder kan visa på brister eller fördelar hos appliceringen av den kompakta staden. Detta är till skillnad från exempelvis en fallstudie, där fenomen endast diskuteras utifrån sig självt. Målet med jämförelsestudien är att kunna undersöka om kompakt stadsplanering har en påverkan på kvaliteten hos urbana grönytor, i perspektiv till en annan planeringsnorm som också värderade gröna ytor.

För att göra denna jämförelsestudie krävs metodval som kan undersöka och definiera de brister eller styrkor som grönyterna i ett område har. Metoden behöver även möjliggöra jämförelser mellan områden med olika planeringsbakgrund och kunna inkludera hur kompakt stadsplanering beaktar närvaron av urban grönska inom dessa områden. Resultaten av denna metod behöver vara fokuserade på människan och människans användning av urban grönska, där grönytors koppling till rekreation, upplevelser och den generella folkhälsan aktivt framhävs. För att göra detta kopplas arbetets metoder till de bearbetade delarna av ramverket som skapats av Jerome et al. (2019), vilket presenterats i avsnitt 2.2.3.2. Ramverket används i syftet av att skapa en viss struktur till vilket perspektiv områden kan analyseras utifrån, samtidigt som det även möjliggör inkluderingen av kulturella, platsspecifika eller upplevelsegrundade aspekter hos områden. Med andra ord är ramverket en användbar ryggrad i analysen av projektområdenas grönytor.

För att analysera aspekter i den byggda miljön finns flera valbara metoder. Då detta arbete fokuserar på effekten av planeringsteori på fysiska aspekter inom grönytor blir metoden direkt kopplat till hur ramverket kan bidra till att undersöka frågan. Detta ramverk samt arbetets frågeställningar har till stor del att göra med fysiska faktorer i gröna miljöer. Det är därför önskvärt att undersöka dessa faktorer med hjälp av förstahandserfarenhet baserad på planerarperspektiv. Baserat på detta används semistrukturerade observationer inom projektområden för att skapa kvalitativa data kring faktorer kopplade till grönytors kvalitet. Semistrukturerade observationer användes för att skapa den struktur som behövs för att datainsamlingen ska gå att jämföra men samtidigt möjliggöra för icke-förutsägbara men relevanta observationer, vilket en ostrukturerad observation hade kunna göra (Bryman, 2016 s.270). Strukturen i dessa observationer utgjordes av den utvecklade versionen av ramverket som presenteras av Jerome et al. (2019) (se tabell 3.1). Semistrukturerade observationer

öppnade för att kunna inkludera potentiella aspekter i den byggda miljön som inte var närvarande i just den kontext som Jerome et al. (2019) skapade detta ramverk inom. Utöver detta kräver arbetets frågeställningar data kring huruvida dagens planering i Malmö diskuterar urban grönska inom projektområdena, för att öka förståelsen kring inverkan av kompakt stadsplanering. Detta resulterar i en dokumentanalys centrerad kring nutida planeringsdokument kopplade till projektområden. En dokumentanalys var önskvärd, då det bidrar till att få in perspektivet hos de som format projektområden, vilket i sin tur påverkar hur områdena upplevs och används av dess invånare (Farthing, 2016 s.137).

Genom detta metodval exkluderas annan data som hade kunnat bidra till att besvara uppsatsens frågeställningar. Exempelvis inkluderas inte data associerad med åsikter av boende eller planerare som byggt dessa områden. Detta hade exempelvis kunnat genomföras genom enkätstudier eller intervjuer med boende eller planerare, där en kvalitativ intervjustudie exempelvis hade kunnat fördjupa uppsatsens förståelse av hur området upplevs, används och attityden kring det hos dess boende (Farthing, 2016 s.130). Detta valdes dock bort då grunden för detta arbete inte är baserat på den direkta upplevelsen av området hos dess användare, utan på de fysiska aspekter i den byggda miljön som är relevanta för människans trivsel. Även om delar av dessa upplevelser är relevanta för att besvara uppsatsens frågeställningar, är det önskvärt att dessa upplevelser uppfattas genom en planerares perspektiv för att kunna kopplas till planeringsteori.

I samband med detta har därför denna uppsats inte producerat någon form av data som bedöms innehålla personuppgifter eller annan privat information. Inget foto som tagits eller använts i samband med observationer har inkluderat invånare i området. Dessutom har all data hanterats försiktig, och hålls säkra i fysisk form på papper samt i en excelfil där endast vi har tillgång.

3.1.3. Utveckling och användning av ramverk

Ramverket av Jerome et al. (2019) som presenteras nedan, har både styrkor och svagheter. Det har en anpassningsbar struktur där alla de olika aspekter som denna uppsats skall observera kring grönytors kvalitet kan inkluderas. Ramverket är menat att vara anpassningsbar och på det sättet är ramverket önskvärt i flera kontexter. Däremot innebar denna flexibilitet ett högre ansvar för användaren av det, där specifika punkter har behövts skapas utifrån ramverkets större principer. Med andra ord utgör ramverket i sig självt inte den fundamentala struktur som

var önskvärd, denna struktur behövde skapas kring kontexten av de två projektområdena och vad vi eftersträvar att undersöka.

Tabell 3.1: Ramverket av Jerome et al. (2019) samt tillägg skapade för att kunna agera som observationsschema och definiera kvalitet.

Princip	Syfte	Applicering
1. Grön infrastruktur är tillgänglig och närliggande till där befolkning bor.	Säkerställa att alla kan använda, glädjas av och positivt bidra till grön infrastruktur, där man tar hänsyn till att störst fördelar uppstår när grön infrastruktur är nära befolkningen.	1.1. Är områdets grönytor öppna för allmänheten? 1.2. Vilken storlek har grönytor i området? 1.3. Har grönytan ett centralt läge där så många som möjligt har tillgång till den? 1.4. Finns det kopplingar eller barriärer mellan grönytor i området? 1.5. Är hela grönytor åtkomliga för äldre, barn och människor med funktionsvariation? 1.6. Har grönytor öppettider?
2. Alla människor uppmanas att använda och glädjas av grön infrastruktur.	Säkerställa att grön infrastruktur är användbar och attraktiv för olika användargrupper, där man tar hänsyn till behov och styrkor hos lokalbefolkning samt hur detta förändras över tid.	2.1. Upplevs buller eller andra föroreningar i samband med grönytor? 2.2. Finns det avskräckande skyltning i samband med grönytor? 2.3. Finns cykelstråk och gångvägar i samband med grönytor? 2.4. Finns det tillgång till toaletter i samband med grönytor? 2.5. Finns det god mängd bänkar inom grönytor? Har dessa ryggstöd? 2.6. Finns det lekplatser och/eller leksignaler i samband med grönytor? 2.7. Finns en god mängd soptunnor inom grönyterna och upplevs grönytor rena? 2.8. Använder människor grönyterna? 2.9. Finns det tecken på underhåll och skötsel av grönyterna? 2.10. Finns det en balans mellan närvaron av naturliga miljöer och aktivitetsfrämjande områden?

Princip	Syfte	Applicering
3. Grön infrastruktur är designad till att vara tillgänglig under hela året.	Säkerställa att grön infrastruktur kan användas och uppskattas under alla tider på året, för att maximera fördelaktiga resultat från grön infrastruktur.	3.1. Finns det platser som erbjuder skydd från nederbörd, vind och sol i grönytorna? 3.2. Finns det stråk vars användning inte påverkas av nederbörd? 3.3. Finns det tecken på säsongsanpassningar kring omhändertagandet av grönytorna? 3.4. Upplevs grönytorna vara belysta?
4. Grön infrastruktur stöttar minskningen och / eller förhindrandet av ojämlikheter i hälsa.	Säkerställa att grön infrastruktur kan bidra till att minska ojämlikheter i hälsa genom att optimera dess terapeutiska roll för sårbara och exkluderade grupper.	4.1. Innehåller grönytorna igenkännlig infrastruktur, exempelvis utifrån att vara <i>dementia friendly</i>? 4.2. Finns det tecken på att grönytorna är anpassade för funktionsvarierade? 4.3. Främjar grönytor olika miljöer, exempelvis för att skapa undanflykt från stadens brus eller möjliggöra rörelse?
5. Grön infrastruktur främjar socialt hållbara gemenskaper och dess sammanhållning.	Säkerställa att grön infrastruktur skapar en känsla av social samhörighet och inkludering, för att främja välmåendet hos gemenskaper och öka sannolikheten för social sammanhållning.	5.1. Finns det möjlighet till fysisk aktivitet i samband med grönområdet? 5.2. Finns det möjlighet till rekreation i samband med grönområdet? 5.3. Vilka aktiviteter erbjuds i grönområdet som främjar gemenskap? 5.4. Är skyltning endast på svenska? 5.5. Finns det tecken på att befolkningen har varit med och format den byggda miljön i grönområden?
6. Grön infrastruktur är väsentligt för platsens särskiljning.	Säkerställa att grön infrastruktur bidrar till en plats särskiljningsförmåga med mål att skapa en plats där människor känner tillhörighet och stolthet i deras grannskap.	6.1. Används lokala material, designelement eller konstverk i grönområden i syfte av främja platsens identitet? 6.2. Finns informationsskyltning till landmärken eller platser i sammankoppling till grönområden? 6.3. Finns det distinkta liknelser mellan grönområden eller inom kvarter/området? 6.4. Finns det tecken på att grönområden utvecklats uppifrån-och-ner (<i>top-down-utveckling</i>) eller tvärtom?

Tabell 3.1 är indelad i sex principer vi har funnit värda att undersöka. Indelningen av ramverket följer samma principer som Jerome et al. (2019) använt och beskrivningarna från vad vardera princip innehåller är översatt från det ursprungliga ramverket. De punkter som i sin tur ska användas för att utvärdera kvaliteten av grönytorna i vardera bostadsområde är baserade på denna beskrivning och är främst framtagna av oss, men även från det ursprungliga ramverket. Utöver detta används inte klassificering som Jerome et al. (2019) använder för att definiera nödvändiga och önskvärda aspekter. Allt bedöms lika viktigt.

Den första principen, vid namn av *“[g]rön infrastruktur är tillgänglig och närliggande till där befolkning bor.”*, omfattar 6 punkter. Här undersöks det om grönytan överhuvudtaget kan nyttjas av befolkningen och därmed positivt påverka deras välmående. Därför ligger det primära fokuset på om grönytorna kan användas av så många som möjligt under hela dagens gång och att så många som möjligt kan nå grönytorna. Studier från Sverige har bland annat visat på att avståndet till grönytor påverkar hur ofta personer använder den (Lemes De Oliveira 2017, s. 135). Vidare kollas det om grönytorna är öppna för alla eller privatiserade, hur många får plats i grönytan, hur centralt är den lokaliserad, finns det tider på dygnet då grönytan stängs för användning och finns det gröna kopplingar mellan grönytorna? Gröna kopplingar som i sin tur kan skapa gröna nätverk mellan grönområden bör enligt Lemes De Oliveira (2017, s.136) bli en prioritet i samtida planering. En punkt observerar även hur enkelt eller svårt det är för olika åldersgrupper och personer med funktionsvariationer att ha tillgång till grönytor. Finns det ramper, räcken och asfalterade gångvägar är exempel på detta.

Den andra principen går under namnet *“[a]lla människor uppmanas att använda och glädjas av grön infrastruktur.”* och består av 10 punkter. En större del av punkterna hanterar attraktiviteten av grönytorna och hur inbjudande den känns. Vi anser att grönytors attraktivitet är en väsentlig anledningen till varför folk befinner sig där och vill vistas där. Grönytan bör därför vara relativt fri från buller, föroreningar och skräp. De bör även vara underhållna, potentiellt ha cykelstråk, och platser att sitta ner. Jerome et al. (2019) menar även att grönytor ska ta hänsyn till lokalbefolkningen och hur ytan ändras över tiden. Därmed observeras det även hur väl människor använder ytan, tillgång till toaletter och lekplatser. Vi observerar även om grönytan har en balans mellan en naturligare miljö och möjliga aktiviteter. Detta kan vara att en parkyta har både tillgång till bollplan och en skogsmiljö.

Den tredje principen har 4 punkter och nämndes “[g]rön infrastruktur är designad till att vara tillgänglig under hela året.”. Under denna princip lades fokuset främst på den tid i Sverige då grönytor blir mindre attraktiva på grund av vädret. Finns det platser med skydd från regn och snö är ett exempel, men även skydd från solen under sommarmånaderna. Vi observerar även om grönytorna är säsongsanpassade eller inte, ett exempel på kan vara en “ej vinterunderhåll” skylt. Belysning och regn är två faktorer som starkt påverkar användandet av en grönyta och därför observeras även hur detta hanteras.

Den fjärde principen som också består av 3punkter går under namnet “[g]rön infrastruktur stöttar minskningen och / eller förhindrandet av ojämlikheter i hälsa.” Jerome et al. (2019) belyser här vikten av att inkludera exkluderade och sårbara grupper i grönytornas design för att förhindra risken av ojämlika hälsoförmåner från grönytorna. En av punkterna är tagen direkt från det ursprungliga ramverket, vilket är “*dementia friendly*” eller igenkännlig infrastruktur/design. En punkt, i samma inriktning, lades till av oss och fokuserar på om grönytan är anpassad för människor med funktionsvariationer. Detta kan vara anpassning för rullstolsburna och/eller blinda. Sista punkten, som baserats på Boverket (2023b), poängterar vikten att grönytor främjar olika sorters miljöer. Det ska finnas delar för aktivitet som bollsport och en annan för avslappning, medan en annan miljö bör fokusera på sociala aspekter och kultur. Om grönytan är stor nog bör detta skifte i ytans användning och upplevelser vara närvarande, men om grönområdet är mindre är det mer önskvärt att olika mindre grönytor har specifika inriktningar av användning/upplevelser och tillsammans uppnår en variation av upplevelser.

Den femte principen heter “[g]rön infrastruktur främjar socialt hållbara gemenskaper och dess sammanhållning.” och har 5 punkter av intresse. För att se om grönytorna främjar sammanhållning och inkludering undersöker vi om skyltning finns på andra språk än bara svenska. Med att Malmö har blivit en allt mer global stad kan skyltning på andra språk vara hjälpsamt. Finns det tecken på att grönytorna främjar gemenskap? Detta kan synas i formen av exempelvis anslagstavlor och gemensamma trädgårdar, men även genom att aktiviteter är samordnade i parken. Vi anser att dessa kriterier tyder på social samhörighet i grönytan. Vi undersöker också om det finns tecken på att grönytorna har hjälpts blivit formade av lokalbefolkningen. Ett exempel av det hade kunnat vara väggmålningar av någon som bor där. Men punkten kan möjligen få större förståelse genom dokumentanalysen. Det finns även två till kriterier bestående av: möjlighet till fysisk aktivitet och möjlighet till rekreation. Dessa två

punkter är svåra att specificera inom en precis princip. Vi ansåg att de två gick att koppla väl till Jerome et al. (2019) beskrivning av social inkludering. Att alla personer, trots sociala och/eller ekonomiska bakgrunder, kan använda grönytan. Grönytor är viktiga för rekreation och fysisk hälsa (Lemes De Oliveira 2017, s. 134) och bör därför ha möjligheten till att användas på vis som främjar den fysiska hälsan, istället för att behöva röra sig längre distanser bort från sin närmaste grönyta eller behöva betala medlemskap i klubbar eller privata verksamheter. Med den förklaringen går det även att påstå att de två punkterna bör vara del av princip fyra och även två. Vi anser dock att beskrivningen av social inkludering och social samhörighet tydligare betonar en socioekonomisk utsatthet som inte bör påverka vilka som använder grönytan, vilket är anledningen till varför de två kriterierna är del av sektion fem.

Den sista principen beskrivs som “[g]rön infrastruktur är väsentligt för platsens särskiljning.” och har 4 punkter. Grönområdets särskiljningsförmåga och därmed känsla av tillhörighet för närområdet är en del av områdets kvalitet. En del av första punkten är tagen från det ursprungliga ramverket “*använder lokala material*” med tillägget av konstverk inspirerade av den lokala kontexten. Vi undersöker även om grönytor har liknelser mellan sig och bostadsområdet det ligger vid/i och om det finns informationskyltning. Aspekter vi anser främjar grönytornas tillhörighet till grannskapet. Den sista punkten fokuserar på hur grönområdena har konstruerats från ett politiskt perspektiv. Har det planerats top-down och hur har processen påverkat den fysiska känslan av tillhörighet? Detta kriterium går inte att observera, men är menat att komplimentera observationerna genom en dokumentanalys.

Ramverket som har använts och justerats efter vad vi undersöker är menat att undersöka hur hög eller låg kvaliteten är av grönområdena i respektive bostadsområde. Det bör även nämnas att flera av punkterna som används som mall till observationerna vid flera tillfällen överlappar med varandra. Exempel på detta är behovet av asfalterade eller fasta gångstråk för äldre, användbarheten och vid nederbörd. I princip samma kriterium, men som har olika användningsområden. Vi anser att det fortfarande är viktigt att urskilja dessa funktioner, eftersom ingenting existerar i ett vakuum. Allt i planering är kopplat till varandra och därför bör de olika funktionerna av fysisk planering tydligt separeras för att tydliggöra dess analysering.

3.1.4. Val av projektområde

För att kunna genomföra denna studie krävs ett område byggt i nutid med planeringsteori kopplad till kompakt stadsplanering samt ett område planerat efter modernistiska ideal under rekordåren. Malmö, som Sveriges tredje största stad, har tillgång till sådana bostadsområden. Områdena bör vara samma storlek där arean är stor nog för att inkludera grönplanering men tillräckligt liten för att vara observerbar. Inom dessa områden bör det även vara jämförbara, där båda områdena har liknande befolkningsmängd eller tillgång till större grönyta.

Som resultat av dessa egenskaper valdes området Cementen för att representera dagens planeringsideal (se figur 3.1) och området Kroksbäck-Holma (se figur 3.2) för att representera modernistisk planering. En översikt för dessa områden hittas i tabell 3.2.

Tabell 3.2: Översikt för projektområden.

	Cementen	Kroksbäck-Holma
Årtal	Till största del klart 2025 (Malmö stad, [u.å.d])	1965-1972 (Malmö stad, 2016 s.106)
Storlek	~115 ha (baserat på mätningar av projektområdet i Min karta @ Lantmäteriet)	~76 ha (baserat på mätningar av projektområdet i Min karta @ Lantmäteriet)
Befolkningsmängd	6742 (SVT Nyheter, 2022)	6721 (Malmö stad, 2016 s.113)

Cementen är ett område som byggts där Malmös gamla cementindustri tidigare legat. Majoriteten av området blev klart 2025 när nordvästra Cementen stod färdig med blandad bebyggelse (Malmö stad, [u.å.d]). Projektområdet inkluderar även en del av ett större grönområde kopplat till Ribersborgsstrand. Endast den närmsta delen av Ribersborgsstrand inkluderas i denna uppsats, dels baserat på att området är för stort för att kunna observeras utifrån denna uppsatsens förutsättningar men även utifrån en avvägning kring hur långt boende kan förväntas ta sig för rekreation. Området har några projekt som fortfarande pågår under skrivandet av denna uppsats. Dessa utgörs huvudsakligen av arbete med detaljplan angående kvarvarande silos från cementfabriken, samt arbete med gestaltning och planering av

Gjuteriparken vilket beräknas påbörjas sommaren 2026 (Malmö stad, [u.å.e] ; Malmö stad, 2026b)

Figur 3.1: Flygbild över Cementen i västra Malmö. Projektområdet är utmarkerat med vitt, vilket utgörs av både Cementens bostadsområde och gröntan södra Ribersborgsstrand.

Datakälla: Min karta (CC BY 4.0) @ Lantmäteriet. Skala 1:10 000.

Projektområdet *Kroksbäck-Holma* byggdes som två separata med närliggande områden under 1965-1972 som en del av Malmös arbete med miljonprogrammet (Malmö stad, 2016 s.106). Holma förväntas undergå ett större utvecklingsarbete under 2026 efter att denna uppsats är färdigskriven där man planerar att bygga 1600 nya bostäder (Malmö stad [u.å.f]). Inom området, och mellan de två bostadsområdena, går en större park.

Figur 3.2: Flygbild över Holma-Kroksbäck i södra Malmö. Projektområdet är utmarkerat med vitt, vilket utgörs av både Kroksbäck och Holma bostadsområde samt grönytan Kroksbäcksparken. Datakälla: Min karta (CC BY 4.0) @ Lantmäteriet. Skala 1:10 000.

3.2. Genomförande av semi-strukturerade observationer

Observationer genomfördes den 2 maj och 4 maj 2026, i både Cementen och Kroksbäck-Holma. Dessa observationer genomfördes under en helgdag och under en vardag, mellan klockan 13:00 och 19:30. Vardera områden observerades totalt i 3-4 timmar. Under båda observationerna var vädret soligt och varmt.

Dessa observationer genomfördes som icke-deltagande, där observatörer endast rörde sig genom området och observerade fysiska aspekter hos miljön utan att delta i någon form av aktivitet. Områden observerades systematiskt, där observatörer systematiskt vandrade genom området, där extra intresse lades på parker eller grönområden. Med andra ord undersöktes inte områden utan grönska, förutom i den utsträckning att kommentera på saknaden av grönska. Fokus för dessa observationer låg på fysiska aspekter hos eller inom grönytor i den byggda miljön, men under varje observation noterades även om invånarna nyttjade grönområden.

Observationerna ämnade att besvara listan skapad utifrån ramverket av Jerome et al. (2019). Båda områdena undersöktes under båda dagar, men från olika utgångspunkter för att säkerställa att inget missats.

Observationer antecknas löpande under genomvandringen, samt efter varje park eller grönområde. Under genomvandringen togs även foton på de aspekter som antecknas, utifrån att möjlighet finns där människor inte hamnar på bild. Anteckningar förs utifrån med ramverket men i löpande form. Direkt efter observationer renskrevs och förtydligas anteckningar för att inget ska missas eller förklaras missvisande. Dessa anteckningar analyserades sedan med hjälp av kodning, vilket hittas i bilaga A. Kodad data från observationer hittas i bilaga B.

3.3. Genomförande av dokumentanalys

Dokumentanalysen genomfördes efter observationerna och bestod av tre dokument som sammanlagt omfattade 240 sidor. Dokumenten analyserades genom användningen av ett kodningsschema som var indelat i tre kriterier. Dessa var: kvalitet utifrån fysisk utformning, kvalitet utifrån nytta för befolkningen och kvalitet utifrån kulturtecken och platsidentitet. Varje kodning understryks med en egen färg för att enklare skilja dem emellan. Kodningsschemat hittas i bilaga A.

De tre dokumenten lästes igenom efter varandra under fyra dagar och kodades genomgående. Varje mening som var kopplat till kodningsschemat och grönområden markerades och meningar eller paragrafer som ansågs extra viktiga skrevs ner i ett separat dokument. Målet är att finna teman och mönster i enlighet med kodningen som kan jämföras med observationerna, och vice versa, för att få en bättre förståelse om hur Holma-Kroksbäck och Cementen är planerat och vad tankeprocesserna är bakom deras utformning av grönytorna.

De tre valda dokumenten bestod av "*Planprogram för Holma och Kroksbäck i Hyllie i Malmö*", "*Runt Övägen, planprogram*" och "*Kv glasbruket och norra delen av Kv Cementen*" som var ett detaljplaneförslag och som fick laga kraft 2006. Alla tre dokumenten är skrivna av Malmö stadsbyggnadskontor och har sedan publicerats på Malmö stadsatlas, vilket är vart vi fann dem. På grund av att de är skrivna och publicerade av Malmö stad anser vi att de är högst pålitliga och att kvaliteten är hög. Varför just dessa dokument valdes är dock en annan fråga. Planprogrammet för Holma-Kroksbäck godkändes 2016, vilket innebär att det skrevs flera

årtionden efter att miljonprogrammen Holma och Kroksbäck stod klara. Det fanns tre val av äldre detaljplaner som vi övervägde analysera. Dessa var en detaljplan vardera för Kroksbäck bostadsområde, Holma bostadsområde och Kroksbäcksparken. Nackdelen med dessa detaljplaner var dess kortfattade beskrivningar vilket inte gav mycket att analysera. En annan nackdel var att både Holma bostadsområde och Kroksbäcksparkens detaljplaner var förslag till stadsplaneändringar och beskrev därav endast justeringarna som planerades utföras, och inte några andra aspekter. En annan nackdel med att Holma-Kroksbäck är byggt under 60- till 70-talet är att det moderna planprogrammet inte har samma teoretiska ideal som när området planerades. Det innebär att argument och resonemang för varför saker och ting planerades som de gjorde inte beskrivs till den grad som det hade gjort i äldre dokument eller med samma planeringsideal. En stor fördel med att välja planprogrammet från 2016 var dock att det omfattade hela Holma-Kroksbäck och inte vardera område för sig självt, vilket vi anser ger en bättre övergripande och sammanfogad bild av området. Holma-Kroksbäck och dess grönytor har även sett storskaliga ändringar sedan området invigdes och vi anser att dokument från 70-talet inte heller hade varit representativt för hur Holma-Kroksbäck är utformat idag.

För området Cementen fanns det inget dokument som gick igenom hela vårt valda område. Planprogrammet Övägen hanterar halva Cementen, men även planerad bebyggelse söder om Cementen, och detaljplaneförslaget hanterar den övre delen av Cementen. Tillsammans beskrivs hela Cementen i dessa två dokument och är skrivna samma år, 2005. Detaljplaneförslaget har fått laga kraft och är därför en god grund till hur området är menat att bli utformat. En annan fördel med dokumenten är även att det visar upp andra aktörers synpunkter och yttranden, det inkluderar bland annat Skånska Länsstyrelsen och KFUK-M:s sjöscoutkår i Malmö, vilket kan ge en flerdimensionell analys av Cementen. Planprogrammet Övägen utreder förutsättningarna för ny bostadsbebyggelse och delvis att studera den samlade strukturen av grönytor. Planprogrammet har en tydligare röd tråd än detaljplaneförslaget och går igenom vad visionen för området är och vad förslagen för grönyterna är och hur området ska vara format. Nackdelen är dock att de två dokumenten har olika upplägg och är därför inte homogena med varandra. Risken kan därför vara att de inte går att likställa med Holma-Kroksbäcks sammanhängande planprogram. Å andra sidan fanns det inget gemensamt dokument för hela Cementen, och de två dokumenten som valdes är de enda som finns som hanterar stora nog delar av Cementen värda att analysera.

3.4. Analysering av data

Efter datainsamlingen analyserades data tematiskt och kodning skedde induktivt, där mönster hittades både i ramverket som används samt inom själva observationsdata (Bryman, 2016 s.584-585 ; 23). Denna kodning applicerades sedan på dokumentanalysen. Kodning bestod av tre huvudkategorier : kvalitet utifrån fysisk utformning, kvalitet utifrån nytta för befolkningen och kvalitet utifrån kulturtecken och platsidentitet. Denna kodning hittas i bilaga A.

Kodningen upplevdes stötta de mönster som kunde hittas i både observationer och dokumentanalys, där ramverkets aspekter kunde konkretiseras. Det är dock viktigt att nämna att kodningen kan göra att vissa aspekter utesluts eller att aspekter passar in inom flera kodningar. I dessa fall struktureras data in i den kodning som anses mest lämplig, för att undvika att data inte analyseras som resultat av att vara mångfacetterad.

3.5. Reflektion kring metod

I detta avsnitt presenteras reflektioner och problematiseringar av studiens data, val av metoder samt vad detta innebär för validitet och reliabilitet.

3.5.1. Problematisering av kvalitativa data

Användningen av kvalitativa data för att besvara frågeställningar har fördelar och nackdelar. Det öppnar upp för att kunna förklara fenomen bortom statistik, där upplevelser, perspektiv och tolkningar får bidra till att förklara världen såsom vi känner till den. Ett problem hos detta är dock att det finns en nivå av subjektivitet i data, då den går genom observatören. Detta innebär att någon annan kan titta på samma fenomen och göra andra associationer än de som denna uppsats lägger fram. Det blir även svårare att återskapa eller generalisera studien, då det inte finns konkreta siffror att kunna jämföra eller applicera på andra kontexter.

3.5.2. Problematisering av metoder

Valet av metoder påverkar även den data som används för att besvara frågeställningar. I samband med att kvalitativ data är grundat till viss nivå av subjektivitet, leder valet av semistrukturerade observationer till ytterligare problem associerade med denna subjektivitet. Observatörerna är utomstående från projektområdena, och det man vinner på att kunna se områden ur ett planerarperspektiv förlorar man även i brist på erfarenhet hos områdenas invånare. Ett sätt att gå runt detta hade kunnat vara genom walk-through-intervjuer, men för

detta krävs dock en villighet från befolkningen. Aspekter av observationerna som hade kunnat förbättras var även när de genomfördes. Eftersom båda observationerna tog plats runt samma tid på dygnet och under liknande väderförhållande finns det en risk att antalet personer som nyttjade grönyterna inte stämmer överens med hur det vanligen ser ut. En annan nackdel var även ramverks punkterna för buller, anpassning för funktionsvarierade och om lokala material används. Detta är svårt för oss att avgöra då vi inte har någon kunskap om bullernivåer, eller anpassad design för funktionsvarierade. Vi var även osäkra över vad som klassades som lokala material. Som exempel ansåg vi att trä för bland annat bänkar är för vanligt för att räknas som ett lokalt material, och främjar därför ingen lokal identitet. Valet av dokumentanalys leder även till frågor kring perspektiv, då analysen är baserad på de dokument som valts. Det är viktigt att ha i åtanke att spegla de två områdena rättvist och jämnt, vilket innebär att genomföra ett ansvarsfullt urval av dokument.

3.5.3. Validitet och reliabilitet

Utöver ovanstående diskussioner måste även arbetets validitet och reliabilitet hanteras. Reliabiliteten för dessa undersökningar grundas på att projektområden inte drastiskt förändras. Genom att använda en semistrukturerad metod försvinner en del av strukturen som hade underlättat för studien att repeteras. Detta kan i viss mån vägas mot att observationerna till största majoritet tittade på fysiska aspekter och utformningar av grönytor, vilket bör leda till liknande resultat skulle studien upprepas. För att öka reliabiliteten genomfördes observationer vid båda områden under båda observationsdagarna samt genomfördes observationer med båda observatörer närvarande. Detta bidrog till att minimera enskilda tolkningar eller större förändringar i uppfattning mellan dagarna. Dessutom bidrog de två observationstillfällena per område till att undersöka hela områden och kontrollera osäkerheter som kan ha uppstått under den första observationen.

Validiteten för metoderna grundas huvudsakligen i den riktning som arbetet gått. Arbetet har undersökt kvalitet inom stadsområdenas grönytor där fokus har legat på att undersöka skillnader inom detta. Det största glappet mellan frågeställning och metod uppstår därför i den fysiska fördelningen av grönytor, där det framgick under skrivandet av denna uppsats att kvalitet till viss del är beroende av grönyternas kvantitet. Det blev med andra ord nödvändigt att undersöka faktorer associerade med kvantitet för att kunna föra diskussion kring påverkan av planeringsideal på kvaliteten hos grönytor.

4. Resultat och analys

I detta avsnitt presenteras de resultat som skapats från observationer och dokumentanalys centrerad i Cementen och Kroksbäck-Holma i Malmö.

4.1. Dokumentanalys

I detta avsnitt presenteras resultaten av en dokumentanalys som genomfördes kring dokument för områdena Cementen och Kroksbäck-Holma. Resultat presenteras utifrån den kodning som används för att analysera och koda dokument samt observationer.

4.1.1. Kvalitet utifrån fysisk utformning

Grönytornas vikt i stadsrummet lyfts fram av alla tre dokument och områden. I Holma-Kroksbäck planprogram nämns det att den totala parkytan inte ska minskas (Malmö stad 2016, s. 77). Cementen planerar självfallet nya grönytor, men en större del av diskussionen fokuserar på att skapa en grön förbindelse mellan grönområdet södra Ribersborgsstrand och Strandparken i Limhamn, vilket skulle skära igenom området Cementen. Planen är baserad på Malmös grönsplan från 2003, som förklarar att en sådan förbindelse behövs för att lösa en länk mellan Ribersborgsparken och kommunens södra gräns (Malmö stad 2005b, s.3). Det är olika former av gröna länkar genom området som Cementen just understryker. Gröna kopplingar lyfts även fram som väsentligt av Lemes De Oliveira (2017, s.136) i samtida planering och är därför även en del av ramverket. De parkrum som planeras i området ska i sin tur kopplas samman med varandra och andra större grönytor utanför bostadsområdet för att förenkla tillgången till större rekreatiomsområden (Malmö stad 2005a, s. 11). En sådan länk, dock mindre, kan ses på Barlastgatan där ett grusstråk med träd tar en från Gjuteriparken till kajen (Malmö stad 2005b, s.9). I Holma-Kroksbäck värderas också kopplingar högt. Cykelboulevarden, som den kallas, sträcker sig från centrum till Hyllie och åker igenom Kroksbäcksparken. Den är menad att hjälpa bygga över barriärer och synliggöra parken för fler Malmöiter. Även området Cementen har planerade cykelturer, varav en är menad gå igenom Gjuteriparken och vidare till Sibbarp i södra Limhamn (Malmö stad 2005a, s.10, 14). Två andra stråk som diskuteras i planprogrammet Holma-Kroksbäck är att förbättra Holmastigen med ny belysning, lägga till en cykelbana och en grön karaktär samt den helt nya parkpromenaden med liknande designelement. Båda stråken ska höja säkerheten och koppla samman området och parken med omgivningen på ett attraktivt vis (Malmö stad 2016, s.50-53). Holma-Kroksbäcks fokus på att vilja koppla samman området

med resten av Malmö kan bero på områdets tidstypiska grannskapsplanering vilket gjorde Holma-Kroksbäck till ett relativt eget bostadsområde som var planerat att stå utanför innerstaden (Åström 1993, s.46). Idag försöks detta motverkas, vilket ses med förtätninginitiativet i Holma-Kroksbäck, men även i Cementen där området beskrivs utforma kvarteren med ett traditionellt rutnätskvarter (Malmö stad 2005a, s.8) och ha en relativt tät exploaterad bebyggelse (Malmö stad 2005b, s.10) vilket närmare följer idealen av den kompakta staden.

En av Holma-Kroksbäcks större problem som besvarats med fysisk utformning har just varit belysning och att välkomna rörelse genom parken för att minska den upplevda osäkerheten (Malmö stad 2016, s.50-53). Även då Malmö stad i Holma-Kroksbäcks planprogram påpekade att parkytan inte kommer att minskas, så kommer grönytor runt bostadskvarteren att förrättas. Vilket är en följd av det samtida planeringsidealet av den kompakta staden. I detta fall argumenteras det att fler bostäder och verksamheter öppnar upp området för resten av Malmö och samtidigt ökar säkerheten (Malmö stad 2016, s.81). Detta kommer dock i sin tur innebära att de grönytor som ligger där idag försvinner, varav Kroksbäck mister störst area. Planprogrammet skrev följande om grönytornas påverkan. *“Kommunens riktlinje om att som mest ha 300 meter till gröning uppnås, trots att del av befintliga grönremsor längs Pildammsvägen och Lorensborgsgatan tas i anspråk för ny bebyggelse.”* - (Malmö stad 2016, s. 86). Citat hänvisar här till Malmö 3-30-300 princip (Malmö stad, 2026a) och påpekar att den principen fortfarande följs, även om vissa grönytor bebyggs.

4.1.2. Kvalitet utifrån nytta för befolkning

I dokumenten för båda områdena tas lek upp som något som gör grönytorna attraktiva och eftertraktade. Detaljplaneförslaget skriver att minst 5% av de gemensamma grönytorna inom de delkvarteren ska riktas mot lek och rekreation. Förslaget hänvisar dessutom till FN:s barnkonvention för att tydliggöra att barns bästa ska sättas främst i rummet och är därför i behov av goda gröna utemiljöer och lekplatser. (Malmö stad 2005b, s. 10 & 14). Planprogram Övägen skriver även att de vill att parken Ruderatparken (idag inte anlagd) ska locka till lek (Malmö stad 2005a, s.23). Holma-Kroksbäck värderar också lek högt, och diskuterar ämnet i större grad än vad båda dokumenten om Cementen gör. I Kroksbäcksparken beskrivs lekplatsen “äventyrslekplatsen” som ett mycket lockande och välanvänt tillägg i parken. Vidare planeras

det fler lekplatser längst Holmastigen och bland de nybyggda kvarteren (Malmö stad 2016, s.15,52 & 55).

Andra planerade och redan existerande delar av grönytorna i Holma-Kroksbäck som nämns i planprogrammet och som har en direkt nytta för hälsa, rekreation och aktiviteter är odlingslotter, fotbollsplanen, en puckelbollplanen, en hundrastplats och sina stora gröna volymer (Malmö stad 2016, s. 18, 19, 22 & 52). Planprogram Övägen för Cementen skriver att stadsdelen ska ha tillgång till rekreation (2005a, s.6), något som detaljplaneförslaget sedan tydligare klargjorde. Men förutom att de täta kvarteren ska ha viss grön utemiljö så beskrivs inte så många fler aktiviteter (förutom lek) som lokalbefolkningen kan ha nytta av i koppling till grönområden. Det som nämns görs så i direkt anknytning till Ribersborgsstrand. Goda möjligheter till rekreation, idrott, kallbadhus, hundrastfält och större bollplan cirka 1.5km, bort är alla friytor som detaljplaneförslaget skriver att Ribersborgsstrand erbjuder, och som därav finns i nära avstånd (Malmö stad 2005b, s.10).

Båda områdena skriver även att de vill skapa olika sorters upplevda miljöer med sina grönytor. Detaljplaneförslaget skrev följande: *“Parken föreslås vara rumsligt gestaltad och omfatta olika platser för vistelse som skiftar karaktär genom bostadsområdet.”* (Malmö stad 2005b, s. 9). Holma-Kroksbäck har fem så kallade karaktärsområden som de har delat upp bostadsområdet i. Där varje område har en annorlunda karaktär, det kan variera från Kroksbäcksparken, till nyplanerade bostadskvarter eller kanterna av parkområdet. Planprogrammet för Holma-Kroksbäck beskriver även tillgången till olika miljöer i parken, med stora gräsytor, en liten damm, ett skogslandskap och intervallträning för att nämna några (Malmö stad 2016, s. 16-25 & 38). Att främja olika varianter av miljöer är en del av ramverket under punkt 4.3, vilket kan kopplas till boverket och deras eftersträvan att medborgare bör ha tillgång till en varierad utemiljö (Boverket, 2023b).

I helhet skrevs det mer om “nytta för befolkningen” i planprogrammet Holma-Kroksbäck, men det behöver inte vara helt positivt i kontexten av grönytor. Att Kroksbäcksparken planerar fler odlingslotter, lekplatser och redan konstruerat äventyrslekplatsen, puckelbollplanen, hundrastgården och fotbollsplanerna kan kopplas till (Littke, 2015) som påpekar att en modern planteringstrend är att öka en grönytas kvalitet för att minska den övergripande kvantiteten av grönytor. Det görs för att möjliggöra förtätningsincitament. Som redan hänvisat till så planeras flera grönytor att försvinna för att möjliggöra ny bebyggelse och förtätning i området. Den

relativt höga kvaliteten av nytta för befolkningen, som främst är fokuserad i Kroksäcksparken, kan bero på kompakta stadsplaneringsideal.

4.1.3. Kvalitet utifrån kulturtecken och platsidentitet

Kulturtecken och platsidentitet är den del av analysen där skillnaderna mellan områdena är som tydligast. Det som nämns, dock relativt kort, i både planprogram Holma-Kroksäck och detaljplaneförslaget runt Övägen är social interaktion. För Holma-Kroksäck föreslås det fler inslag av grönska och odlingslotter som mötesplatser (Malmö stad 2016, s.86) och för Cementen yrkas det att ett grönt urbant stråk ska fungera som en mötesplats i området (Malmö stad 2005b, s.9). Även identitet tas upp från båda hållen. För Kroksäcksparken har det sedan 2000-talet handlat om att ge parken en starkare identitet i förhållande till andra stora parker i Malmö. Att stärka identiteten är fortfarande centralt för Holma-Kroksäck för att stärka hemkänsla och sociala sammanhang i området (Malmö stad 2016, s.17 & 86). För Cementen är den lokala identiteten det som främst diskuteras i koppling till sin kodning. Den kulturhistoriska andan av Cementen är vad det kulturinriktade fokuset ligger på. Detta ses med propositionen av den så kallade Ruderatparken som tänkte sig ha kvar den gamla industriella tågrälsen (Malmö stad 2005a, s.23) men även i en del av kvarteret föreslås rälsen bevaras för att ge en historisk förklaring. Den delen av området benämns som trekantsytorna, och gestaltas också av viss vegetation (Malmö stad 2005b, s. 9 & 15).

Planprogrammet för Holma-Kroksäck urskiljer sig främst genom att lägga ett stort fokus på medborgerligt deltagande i hur grönytor och området i helhet ska utformas eller förändras. Det beskrivs flertal gånger genom texten hur invånare i Holma och Kroksäck har deltagit i flera dialoger och enkäter genom åren för att höra deras åsikter, varav barnvänlighet, säkerhet och grönt uppskattas. Planprogrammet menar även att dessa dialoger måste fortsätta för att få åsikter om kommande detaljplaner och ge möjligheten till synpunkter om utvecklingen. Enligt planprogrammet har liknande dialoger förts sedan då Malmö stad ville vidare utveckla Kroksäcksparken (Malmö stad 2016, s. 44, 77 & 109). Inga liknande dialoger går att finna i Cementens planprogram eller detaljplaneförslag. Det närmaste som nås är olika aktörers yttrande i detaljplaneförslaget, men ingen diskuterar grönyornas roll i bostadsområdet (Malmö stad, 2005b).

Holma-Kroksbäcks år av dialog med boende kan kopplas till punkt 6.4 från ramverket, angående top-down utveckling. Att föra dialoger och låta deras åsikter forma delar av planprogrammet är ett gott tecken på en mer bottom-up hantering av planering. Det låter lokal identitet och kulturella skildringar påverka områdets utveckling. Men dessa dialoger med lokalbefolkningen är relativt nytt för Holma-Kroksbäck. Miljonprogrammet och därmed Holma-Kroksbäck var rationellt och funktionsplanerat med långa vyer och stora gräsytor (Malmö stad 2016, s.106). Nästan direkt efter miljonprogrammets slut började grönytornas ändras efter stora mängder klagomål (Mack, 2019). 1984 skedde den största förändringen av Kroksbäcksparken skriver planprogrammet Holma-Kroksbäck och två till mindre under 1990- och 2000-talet. Dessa ändringar verkar enligt planprogrammet dock inte ha haft någon riktig dialog med invånarna i området (Malmö stad 2016, s.109). Vilket innebär att Holma-Kroksbäck inte haft något bottom-up perspektiv förrän nyligen. Även om Cementen idag inte fört några riktiga dialoger om hur grönytorna ska formas eller representera så är det möjligt att det kommer ske i framtiden när det finns en etablerad lokalbefolkning på plats.

4.2 Observationer

I detta avsnitt presenteras resultaten av observationer som genomfördes i områdena Cementen och Kroksbäck-Holma i Malmö under 2 och 4 maj, 2026. Resultat presenteras utifrån den kodning som används för att analysera observationsprotokoll samt dokumentanalys (se avsnitt 4.2 Dokumentanalys). I tabell 4.1. syns en förenkling av resultaten från observationerna, vilket förklaras ytterligare i följande avsnitt. Observera att denna tabell är en förenkling av resultaten.

Tabell 4.1: Sammanfattning av observationer utifrån ramverket av Jerome et al. (2019)

Avsnitt		Södra Ribersborgs strand	Kroksbäcks parken	Cementen bostadsområde och parker	Holma-Kroksbäcks bostadsområde
1	Öppet för allmänheten	Ja	Ja	Viss	Ja (förutom HSB Kroksbäck)
	Storlek	Stor	Stor	Små till medel	Medel till stor
	Centralt lagd	Nej	Ja	Ja	Ja
	Kopplingar	Viss	Ja	Viss	Ja
	Åtkomlighet	Ja	Ja	Ja	Ja
	Öppettider	Nej	Nej	Nej	Nej (förutom HSB Kroksbäck)
2	Buller och föroreningar	Föränderligt	Föränderligt	Ja	Föränderligt
	Avskräckande skyltning	Nej	Nej	Nej	Ja
	Cykel och gångstråk	Ja	Ja	Ja	Ja
	Offentliga toaletter	Ja	Ja	Nej	Nej
	Bänkar	Viss	Ja	Ja	Ja
	Lekplatser	Ja	Ja	Ja	Ja
	Soptunnor och renlighet	Ja	Ja	Ja	Ja
	Används ytan	Ja	Ja	Ja	Ja
	Underhåll	Ja	Ja	Ja	Ja
	Balans	Relativ	Ja	Relativ	Ja

	Avsnitt	Södra Ribersborgs strand	Kroksbäcksparken	Cementen bostadsområde och parker	Holma-Kroksbäcks bostadsområde
3	Skydd från väder	Viss	Viss	Viss	Relativt bra
	Stråk som tål nederbörd	Ja	Ja	Grusgångar	Ja
	Säsongsanpassat	Ja	Ja	Ja	Ja
	Belysning	Ja	Ja	Ja	Ja
4	Igenkännlig infrastruktur	- Ja	Ja	Viss	Ja
	Anpassade för funktionsvarierade	Ja	Ja	Ja	Ja
	Främja olika miljöer	Många	Många	Viss	Relativt många
5	Möjlighet till fysisk aktivitet	Ja	Ja	Nej	Nej
	Möjlighet till rekreation	Ja	Ja	Ja	Ja
	Gemenskapsfrämjande aktiviteter	Ja	Ja	Ja	Ja
	Endast svensk skyltning	Ja	Ja	Ja	Nej
	Har lokalbefolkningen varit med och format miljön	Genom Gemenskaper	Genom initiativ	Nej	Ja
6	Lokala material, designelement eller konst	Viss	Viss	Viss	Viss
	Skyltning till landmärken och platser	Viss	Ja	Nej	Ja
	Distinkta liknelser mellan grönytan och området	Viss	Ja	Ja	Ja
	Top-Down utveckling	Ej applicerbart, ämnat för dokumentanalys	Ej applicerbar, ämnat för dokumentanalys	Ej applicerbart, ämnat för dokumentanalys	Ej applicerbart, ämnat för dokumentanalys

4.2.1. Kvalitet utifrån fysisk utformning

I detta avsnitt presenteras resultat kring utformning och egenskaper hos grönytorna i Cementen respektive Kroksbäck-Holma. För att observera detta undersöktes huvudsakligen närvaron och utformningen av grönytor samt vilka förutsättningar denna utformning har att skapa tillgängliga och önskvärda grönytor.

Fysisk närvaro av grönstrukturer

Genom de semistrukturerade observationerna i Cementen upptäcktes ett flertal mönster kring hur grönytor integreras i staden. Cementens grönytor framkom huvudsakligen genom fyra offentliga parker samt en större grönyta nordöst om Cementens bostadsområde. Denna grönyta är en förlängning av Ribersborgsstrand och kallas därför i denna uppsats för södra Ribersborgsstrand. Formparken är en liten rektangulär park kopplad till bakgården hos ett bostadshus. Cementparken är en medelstor park i södra Cementen. Slutligen Glasbruksparken, är en avlång, medelstor park i Norra Cementen, några hus bort från södra Ribersborgsstrand. I områdets västra hörn finns även Sjöscoutsparken, som är direkt kopplat till Fenderstorget, vilket skapar en blandning av ett torg och en park. Denna grönyta observerades men området bestod endast av instängslade rabatter samt en liten cirkulär gräsmatta som inte var färdigodlad (se figur 4.1). Författarna av denna uppsats ser denna plats mer som ett torg eller allmän mötesplats, då området till största del består av grusgångar, sittplatser och upphöjda eller instängslade rabatter. Området är dock viktigt att nämna trots att den inte skapar större rekreationella värden förutom som mötesplats.

Figur 4.1: Sjöscoutsparkens grönytor. Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

Cementen observerades även i sin helhet i syfte av att definiera potentiella kopplingar eller barriärer mellan parkerna. Här fann vi att flera gator i området, huvudsakligen runt parker och längst med havet, hade upphöjda eller inramade rabatter med grönska. Detta förlängde känslan av parkerna något men utöver detta var staden till stor del betong och parkerna blev därmed relativt isolerade. Undantag syntes huvudsakligen mellan södra Ribersborgsstrand och Glasbruksparkens östra ingång, där gräsytor band ihop parkerna, samt även de närmsta vägarna och gågatan runt Cementparken, där det fanns små gräsytor längst med gatorna.

I Holma-Kroksbäck upptäcktes ett annat format på grönplanering i området. Förutom Kroksbäcksparken, en väldigt stor grönyta mellan Kroksbäck och Holma, fanns inga uttalade parker. Däremot fanns fortfarande grönytor i de båda bostadsområdena som är framträdande i områdets grönplanering. Dessa observeras och benämns därför som Kroksbäcks grönytor och Holmas grönytor. Kroksbäcks grönytor följer huvudsakligen utsidan av Kroksbäcks lägenhetskomples, där innergårdar finns mellan varje byggnad. Innergårdarna i Kroksbäck innehåller dessutom mer grönstruktur än de i Cementen. Holmas grönytor är mer inbundna i hela bostadsområdet där man måste gå igenom dessa grönytor för att nå varje byggnad. Konkreta innergårdar, likt de i Cementen, bara finns vid ett fåtal byggnader. Kroksbäck-Holma hade därmed inte stora tomrum mellan parken och bostadsområdena, då mindre gräsmattor och grönytor finns längst med nästan alla gågator i bostadsområdena. Det är dock nämnvärt att det bildas en barriär av Hyllievångsvägen, en bilväg som går mellan Kroksbäck och Kroksbäcksparken där man byggt gångbroar mellan de två områdena. Ett mindre område i centrala Holma saknar även grönstrukturerna som finns i omkringliggande delar, utan har huvudsakligen endast rabatter. Denna del av området hanteras därför som ett undantag från "Holmas grönytor". Broarna som går över vägen mellan Kroksbäck och Kroksbäcksparken samt den generella separationen av bilvägar från bostadsområdena och parken kopplas till SCAFT (Boverket, 2022).

Utöver dessa grönytor finns ett antal grönstrukturer som denna uppsats inte kunnat hantera eller jämföra, men som bör nämnas för att förstå helheten av både Cementens och Holma-Kroksbäcks grönplanering. Längst med Cementens östra kant går det som ska bli Gjuteriparken, en park som ännu inte är planerad (se figur 4.2). Denna observerades men bör inte jämföras med andra parker i området då det är vildvuxet, ska förändras inom snar framtid och är inte ämnad för allmänt bruk ännu. Cementens bostadshus hade även slutna innergårdar. Under observationer av området observerades två innergårdar som var stängslade mot gatan i södra Cementen. Observationerna täckte inte alla öppna innergårdar i hela Cementen, men fyra

innergårdar observeras som en del av Cementen som bostadsområde. Ingångarna till dessa innergårdar var ofta relativt smala eller upphöjda samtidigt som innergårdarna innehöll minimal grönska. Detta bidrog till att skapa känslan av att utrymmet är privat. I norra cementen är byggnaderna lägre och det finns några stora, öppna innergårdar började synas. I Holma-Kroksbäck fanns även ett område i norra delen av Kroksbäck som inte kunde observeras då området var ett grindsamhälle, där obehöriga inte kunde komma in.

Figur 4.2: Gjuteriparken innan dess konstruktion. Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

Egenskaper hos grönytor

Utifrån ramverket fanns flera punkter där det inte upptäcktes större skillnader mellan grönytor i Cementen och Holma-Kroksbäck. Detta gällde huvudsakligen omhändertagning av grönytor, belysning eller tillgång till parkbänkar och soptunnor, där alla dessa faktorer bedömdes vara väl utförda i majoriteten av grönytor. I alla parker inom båda områden fanns alltid igenkännlig infrastruktur och det fanns även offentliga toaletter tillgängliga i de två större parkerna (södra Ribersborgsstrand och Kroksbäcksparken). Utifrån författarnas förmåga syntes även inte några uppenbara brister i arbetet med att göra parkerna tillgängliga för funktionsvarierade. Med detta inkluderas närvaron av nedsjunkna trottoarer, tillgång till ramper vid trappor eller plåtar samt att alla offentliga lekplatser som inte var del av en innergård hade moment med hårt underlag, vilket kan tänkas underlätta för exempelvis rullstol. De skillnader som observerades gällande

områdenas fysiska utformning var i de punkter som kretsade kring buller, solskydd, isolering från stadsmiljöer samt balansen mellan utformade aktivitetsytor och öppna ytor för fri användning.

Buller, solskydd och isolering från stadsmiljöer skiljde sig mellan områdena på flera sätt. Cementens mindre parker upplevdes vara relativt utsatta för buller då alla parker hade minst en bilväg längst med eller genom parken, där bilar både hördes och syntes. Dessa vägarna upplevdes som relativt lågt trafikerade under observationerna, men fortfarande märkbara. Något som observerades stå i kontrast med Holma-Kroksbäck där trafik aldrig var i vägen för grönytorna. Ett arv av SCAFT planeringen och den modernistiska planeringen (Åström 1993, s. 50). Parkerna var dessutom flera gånger inte isolerade från omgivande miljöer på mer än två sidor, vilket bidrog till att öppna upp parken istället för att isolera den. Ett resultat av detta var att solskydd i de flesta av parkerna endast kunde hittas i en mindre del av en park där små träd var mer koncentrerade eller i skuggan från närliggande byggnader. Det stora grönområdet norr om Cementen, södra Ribersborgsstrand, var betydligt mer skyddad från buller, troligtvis genom dess storlek men även då det fanns träd och annan växtlighet längst med områdets kanter. I Holma-Kroksbäck upplevdes Kroksbäcksparken, som precis som södra Ribersborgsstrand är en stor park och med trädlinjer längst med flera kanter, skyddad från buller. Både områdena Holma och Kroksbäck upplevdes relativt skyddade från buller förutom när man närmade sig de kanter av områdena som inte går längs med parken. Inom områdena fanns även många träd som skapade skugga och isolerade grönytorna mellan husen. Ett exempel på detta i Holma syns i figur 4.3. En viktig faktor i detta kan vara att båda områdena har färre bilvägar än Cementen, Kroksbäck upplevdes ha mer ljud än Holma, vilket kan bero på Hyllievångsvägen som går mellan Kroksbäcksparken och Kroksbäck samt från Lorensborgsgatan väster om området. Närvaron av buller i Cementen kan vara en effekt av att grönskan fortfarande är relativt ung, men kan även kopplas till diskussionen som presenteras av Bibri et al. (2020) där kompakta städer kan leda till ökat buller, vilket kan innebära konsekvenser på befolkningens hälsa.

För att undersöka kvalitet på grönytor observerades även framkomlighet och tillgänglighet inom parkerna utifrån vilka möjligheter parken skapar som undanflykt från urbana miljöer. Här upptäcktes att alla parker inom Cementen hade grusgångar som ledde fram till de aktiviteter som parken tillhandahåller, förbi parkens öppna ytor. Detta innebär att samtidigt som öppna, oanvända ytor i området stundvis minimerades, skapades även parker som hela befolkningen kunde röra sig i. Ett exempel på detta är Cementparken, där nästan alla delar av parken gick att nå med gångar samtidigt som parkens öppna ytor minskades av dessa gångar. Detta ledde till att parkens

*Figur 4.3: En gång mellan bostäder i norra Holma.
Fotograf: Sigrid Hallström, 2026*

största öppna yta formades av gångarna (Se figur 4.4). Utöver detta fanns även en stor spridning av grus från grusgångarna vilket påverkade upplevelsen av omkringliggande grönytor. Det fanns även ingen cykelväg i någon av parkerna vilket resulterade i att flera cyklister observerades cykla runt parker snarare än igenom. En motsats till detta syntes i södra Ribersborgsstrand, där majoriteten av vägar var asfalt och där vissa av dessa vägar var delad mellan cykel och gående. Dessa vägar ledde även runt området, snarare än genom, vilket skapade stora öppna grönytor. Detta kan kopplas till resultat i dokumentanalysen, där man inte nämner behovet av större aktiviteter inom Cementen, utan kopplar det till södra Ribersborgsstrand.

Figur 4.4: Den största öppna gräsyten i Cementparken. Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

Likt södra Ribersborgsstrand var majoriteten av Kroksbäcksparkens vägar asfalterade samt med delade gång- och cykelvägar. Däremot gick dessa leder överallt i parken där vissa områden lämnades öppna. Ett exempel på detta är Kroksbäckskullarna (se figur 4.5), där ett stort område lämnas orört samtidigt som parkens gångar fortfarande korsar stora delar av parken bortom kullarna.

Figur 4.5: Kullarna i Kroksbäcksparken, där endast trampstigar avbryter miljön. Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

4.2.2. Kvalitet utifrån nytta för befolkning

I detta avsnitt presenteras resultat kring grönyternas förmåga att skapa aktiviteter och möjligheter som annars är svåra att hitta i stadsmiljön. För att observera detta undersöktes huvudsakligen vilka aktiviteter som de två områdenas grönytor möjliggör samt vilka miljöer detta bidrar till att skapa för dess befolkning.

Nyttor inom mindre grönytor

Observationerna fann att områdenas mindre grönytor, det vill säga parkerna i Cementen samt grönområdena i Kroksbäcks och Holmas bostadsområden, hittades fyra olika miljöer genom de faciliteter eller aktiviteter som grönområdena tillhandahåller. Dessa miljöer bestod huvudsakligen av 1. Lekytor för barn, vilket inkluderar lekplatser, leksignaler eller liknande områden. 2. Ytor ämnade för sociala möten, i form av exempelvis grillplatser eller grupperade

sittplatser. 3. Små, öppna gräsmattor ämnade för fritt bruk. 4. Ett lugnare område som isolerats med hjälp av grönska. I en av Cementens parker, Cementparken, hittades alla fyra miljöer medan de andra parkerna i Cementen endast tillhandahöll två till tre av dessa miljöer. Ett exempel på detta är Glasbruksparken i Cementen, där det finns mindre gräsytor, lekplatser och leksignaler samt grillplatser med mötesplatser men det saknas isolerade, lugnare områden. Den östra ingången till området har en del träd i form av en allé, men Magasinsgatan utanför området minimerade denna effekt. Ett annat exempel är Formparken, som huvudsakligen består av en mindre grönyta och en lekplats utan nämnvärda barriärer mellan park och stad (se figur 4.6). Utöver detta fanns lekplatser i två av de fyra innergårdar i Cementen som observerades.

Figur 4.6: Formparken i Cementen fotat från den östra kanten av parken. Till höger syns en del av parkens lekplats. Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

I bostadsområdena i Holma-Kroksbäck sågs samma aktiviteter och miljöer i de mindre grönområdena. I Holma var dessa faciliteter utspridda genom bostadsområdet, där lekplatser placerades längst med gånggator på innergårdar skapade av två bostadshus och de få grillplatser som observerades huvudsakligen låg på innergårdar skapade av fyra hus. Genom att nästan hela området har grönska längst med gator och innergårdar bildades många små grönytor som i flera fall upplevdes isolerade från bostadsområdet genom kullar eller träd. På en av dessa mindre grönytor i området hade en trädgård byggts med sittplatser, vilket skapade denna isolerade, lugna miljö (se figur 4.11). Det var dock svårare att se ett mönster i hur dessa faciliteter distribuerades jämfört med Kroksbäckens grönområde. I Kroksbäckens grönområden fanns lekplatser eller leksignaler av olika grad på varje innergård, där områdena mellan lägenhetskomples blir sociala ytor med grillplatser och eventuellt en mindre lekplats. På ett av dessa ställen mellan byggnaderna fanns ett antal mindre ytor i rad ämnade för fysisk aktivitet, i form av bland annat en mindre basketplan och bollplan. I området observerades även en bouleplan. På utsidan av lägenhetskompleset finns relativt stora grönytor öppna för fri användning. Här finns även en hundrastgård. Däremot observerades ingen isolerad, lugn grönyta bortsett från mindre partier byggda på innergårdar.

I både Cementen och Holma-Kroksbäck observerades befolkningen, huvudsakligen barnfamiljer, använda de mindre grönyterna, men en större variation människor observerades i samband med Kroksbäcksparken.

Nyttor inom större grönytor

Genom observationerna fanns det flera likheter och skillnader mellan Cementens stora grönområde, södra Ribersborgsstrand, och Holma-Kroksbäckens, Kroksbäcksparken. De båda områdena tillhandahåller de fyra miljöer som kunnat observeras i de mindre grönområdena, men på en större skala. Exempelvis var det enklare att observera lugna, isolerade områden i de större parkerna, då det fanns ett större skogsparti i både Kroksbäcksparken och södra Ribersborgsstrand (se figur 4.7). Detta skogsparti var dock mer isolerat i södra Ribersborgsstrand medan det i Kroksbäcksparken gick förbi områdets idrottsfält.

Figur 4.7: Skogspartier i södra Ribersborgsstrand (vänster) och i norra Kroksbäcksparken (Höger). Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

Det fanns även en skillnad mellan grönområdenas placering av olika faciliteter. I södra Ribersborgsstrand var den enda observerade lekplatsen placerad i samband med strandområdet och grillplatser i det norra hörnet av projektområdet, längst bort från Cementen. Ingen annan grillplats observerades i området. I Kroksbäcksparken var en äventyrslekplats placerad i mitten av parken närmast Holma och bredvid en av fotbollsplanerna. Grillplatser och andra sociala ytor kunde hittas på flera ställen i området men huvudsakligen i södra området bakom kullarna, där det även fanns en gemensam trädgård. Båda områdena hade hundrastplatser, där södra Ribersborgsstrand hade sin direkt kopplat till dess öppna fält medan Kroksbäckspark hade sin i samband med skogsområdet.

Utöver dessa fyra miljöer har båda grönyrtorna förmågan att tillhandahålla ytterligare faciliteter till befolkningen. Inom båda parken finns flera idrottsfält där södra Ribersborgsstrand har en badplats samt Limhamnsfältet, en plats med flera stora planer, och Kroksbäcksparken har flera fotbollsplaner, en basketbollplan samt en puckelbollplan. Utöver detta fanns även en skateboardpark och en parkourpark. Skogsdelarna i de båda områdena (se figur 4.7) öppnade även för den sorts rekreation som kräver större ytor genom att exempelvis möjliggöra för kortare vandringssträckor i skogsmiljö. Denna form av rekreation kunde även ses i områdenas större öppna ytor, där flera individer observerades vandra längst med Kroksbäcksparkens kullar (se figur 4.5) eller flyga drake på det öppna fältet i södra Ribersborgsstrand (Se figur 4.8).

I samband med observationer i södra Ribersborgsstrand noterades även närvaron av två klubbar där delar av grönytan togs upp, i form av en bågskytteklubb och en golfklubb. Utöver detta innehåller området även en båtplats. I Kroksbäcksparken observerades inga avskilda platser bortsett från ett skolområde som ligger i sydvästra delen av parken.

Figur 4.8: Drakar flygs över fältet i södra Ribersborgsstrand.

Fotograf: Sigrid Hallström, 2026

4.2.3. Kvalitet utifrån kulturtecken och platsidentitet

I detta avsnitt presenteras resultat kring grönyternas förmåga att vara platser som bidrar till kultur eller identitet inom området. För att observera detta undersöktes huvudsakligen närvaron av synliga mönster, skyltar, eller kulturella uttryck ämnat att bidra till platsens identitet samt

om det fanns några synliga tecken på engagemang från befolkningen i gestaltningen eller utformningen av grönytor.

Gemenskaper och förändring av utformning

Observationerna tydliggjorde att det inte fanns något konkret synligt tecken på gemenskap eller förändring skapad av invånare inom de mindre grönområdena i Cementen. Det största tecknet som fanns i Cementens parker var dels att Cementparken hade en utomhusscenen nära lekplatsen (se figur 4.9) samt kritmålningar av barn i samband med lekplatsmoment (se figur 4.10). Detta inkluderar innergårdar i Cementen. För det större grönområdet i Cementen, södra Ribersborgsstrand, observerades endast de redan nämnda klubbarna i området samt gemenskaper som uppstod på Limhamnsfältet i samband med idrottsträningar av olika slag. Utöver detta fanns även ett naturistbad.

I Holma-Kroksbäck observerades fler tecken på lokal identitet och gemenskaper. I Holmas grönområden observerades dels trädgården som syns i figur 4.11 samt Holmatomten, en plats ämnad för fritidsrekreation. Vid observationerna är det otydligt om trädgården är önskad eller byggd av boende i området men baserat på utformningen av den är den värd att nämna.

Figur 4.9: En utomhusscenen i Cementparken, Cementen.

Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

Figur 4.10: Ett lekmoment gjort i Cement med kritmålningar i Glasbruksparken, Cementen.

Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

Figur 4.11: En trädgård bland bostäderna i södra Holma. Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

Figur 4.12: En innergård i Kroksbäck som omvandlats till en körbana för barn. Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

I Kroksbäcks grönområden hade även en av innergårdarna anpassats till att vara en lekplats för trafikregler (se figur 4.12), även detta är otydligt om initiativet skett i samband med befolkning. I Kroksbäcksparken fanns en gemensam trädgård och en Puckelbollplan,

I samband med observationerna av dessa områden undersöktes även närvaron av skyltning med huvudsakligt syfte att hänvisa till platser som är signifikanta för området. Resultatet av detta var att skyltning i båda områden var relativt låg. I södra Ribersborgsstrand fanns skyltning vid ingången till området från Cementen, vilket hänvisade till Naturum (vilket ligger utanför projektområdet), parkeringsplats, badplats samt naturistområdet. Inne i grönytan fanns även informationsskyltning kring hundbad. I Kroksbäcksparken fanns skyltning mot vardera bostadsområde längst med gånggator samt observerades klistermärken från Malmö stad som hänvisade till vandringsrutter.

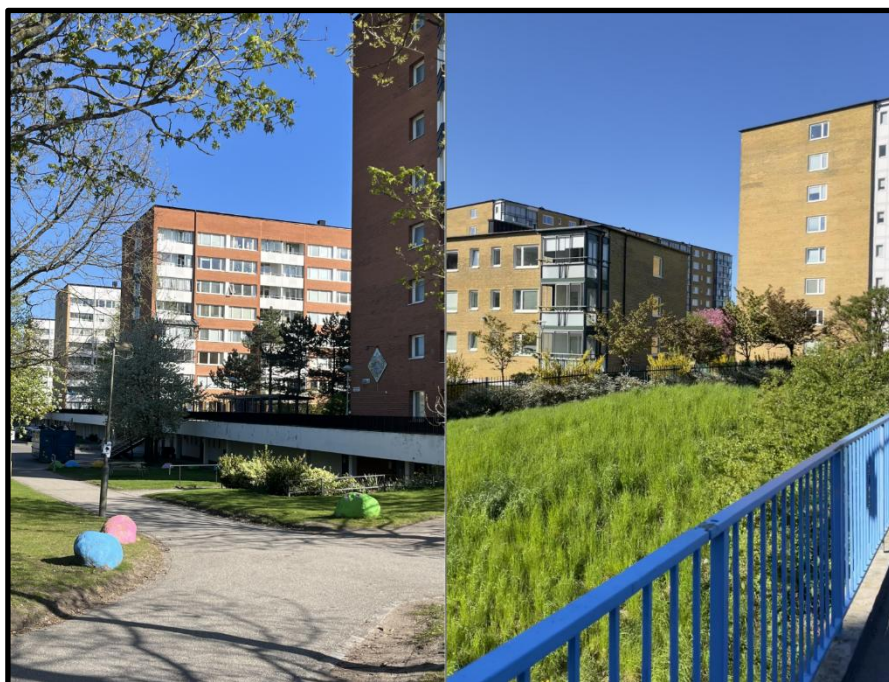
Gestaltning

Utöver detta observerades även potentiella liknelser i gestaltning inom områden i syfte att bidra till områdets platsidentitet. Genom detta observerades att Cementens parker till stor del utgjordes av naturliga material såsom trä och sten. Dessutom sågs cement användas på flera platser i Glasbruksparken, exempelvis lekmomentet som syns i figur 4.10 eller en leksignal gjord av cementblock (se figur 4.13).

I Holma-Kroksbäck observerades färgade stenar på ett flertal platser i båda bostadsområden (se figur 4.14) samt i Kroksbäcksparken syntes ett fåtal stolar och cykelställ i starka färger. Utöver detta var även broarna som går till Kroksbäck över Hyllievångsvägen färgade blåa (se figur 4.14).

Figur 4.13: Leksignal av cement i Glasbruksparken, Cementen. Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

Figur 4.14: Färgade stenar i Kroksbäck samt den blå bron mellan Kroksbäck och Kroksbäcksparken. Fotograf: Sigrid Hallström, 2026.

5. Diskussion

I detta avsnitt diskuteras de resultat som denna studie framhåvt samt hur dessa kan kopplas till teori i syfte att besvara uppsatsens frågeställningar.

De tydligaste skillnaderna mellan kvaliteten hos Cementen och Holma-Kroksbäck är huvudsakligen associerade med fysisk utformning och de möjligheter grönområdena har att kunna utvecklas och därav främja folkhälsan, både utifrån förtätning samt utifrån befolkningens behov. Cementens allmänna grönytor bestod huvudsakligen av små till medelstora parker, där rabatter i stor utsträckning var de enda kopplingarna mellan grönytor. Detta skapade begränsade möjligheter för dessa grönytor att tillhandahålla aktiviteter som kräver större yta. Dessa aktiviteter hittades istället i södra Ribersborgsstrand, som ligger norr om Cementen, vilket dokumentanalysen fann var medvetet planerat. Samtidigt observerades parkerna inom Cementen vara mer exponerade till buller och solljus samt upplevas mindre avskärmade från resten av staden, vilket exempelvis syns i figur 4.6. Detta kan jämföras med Holma-Kroksbäck, där Kroksbäcksparken låg centralt i området och där parken förlängdes genom bostadsområdena. Inom bostadsområdena var grönytor inte formaterade som parker, utan som öppna innergårdar, där biltrafik huvudsakligen hölls längs med utkanterna av området. Ett tecken på SCAFT-planering, som redovisats i kapitel två. Genom att separera bilar från bostadsområden skapar Holma-Kroksbäck en nivå av isolering från urbana element som Cementen inte har. Bristen av barriärer från urbana element inom Cementens grönytor kan bero på att området fortfarande är ungt och grönskan därmed inte hunnit få full effekt ännu, men det kan även vara en effekt av kompakt stadsplanering. Utifrån denna studie kan man föra argumentet att tätare stadsplanering inte bara skapar större täthet mellan människor, utan även minimerar den yta som kvarstår till utevistelser, rekreation och träning. Den trängs istället in mellan bostadshus och bilvägar. Detta innebär att om grönytorna i området vid bebyggelse inte har kapacitet att uppfylla behovet hos invånarna, i form av olika rekreationsytor, läggs behovet över till grönytor utanför bostadsområdet. Detta sker även i Holma-Kroksbäck med Kroksbäcksparken, men i Cementen resulterar detta i en grönyta längre bort, med fler barriärer samt där flera områden delar på denna grönyta. Sådan planering kan riskera försämra personers hälsa då närheten och användningen av en grönyta har en tydlig koppling, vilket visats kapitel 2.2. De mindre grönytorna i området blir också mer utsatta för buller, vilket kan ha skadliga effekter på människans hälsa, vilket hänvisas till vid "grönytor i staden". Samtidigt ökar belastningen på södra Ribersborgsstrand av ett helt nytt bostadsområde, där det finns en risk att grönytan inte är skapad för denna påfrestning.

I samband med att södra Ribersborgsstrand, delar på utrymmet med fler från Malmö, har barriärer mellan sig och ligger utanför Cementen kan det även diskuteras hur område ska kunna anpassas till befolkningens behov och gemenskaper när det inte är kopplat till Cementen på samma vis som Holma-Kroksbäck är till Kroksbäcksparken. Då observationerna redogör att Cementens parker saknar ytan som kan behövas för att kunna anpassas för framtida behov behöver detta istället hamna i södra Ribersborgsstrand. Man fortsätter alltså lägga högre krav på det redan befintliga grönområdet, samtidigt som det inte har egenskaperna som Kroksbäcksparken har för att kunna upplevas som en del av Cementen. Grönytornas låga anpassbarhet och med dokumentanalysen fanns det inte heller tecken på att lokalbefolkningen var delaktig i utformandet av grönytorna. Detta kan sättas i kontrast med Holma-Kroksbäck där det redan beskrivits att dialoger med medborgarna om hur grönytorna ska utvecklas har skett sedan 2008. Och enligt teoridelen om rekordårens planering beskrivs det även hur stora mängder miljonprogram-era bostadsområden och dess gröntor renoverades med hjälp av lokalbefolkningens åsikter och idéer. Men involveringen av lokalbefolkningen och möjligheten att göra så pass storskaliga renovationer var en följd av grönytornas ursprungligt dåliga skick och kalhet. Ur den kontexten kan Cementens överplanerade grönområden vara något positivt eftersom det möjliggör att de kan användas av medborgare på en gång, och fortfarande erbjuda basala önskemål. Det är här möjligt att se olika varianter av en top-down planering, som genom dokumentanalys och det teoretiska kapitlet om modernism redovisar att både områdena är. Även om en mer bottom-up metod användes senare för Holma-Kroksbäck och gav goda resultat, så kan det lika gärna påstås att Cementens samtida top-down hantering av gröntor också är lyckat.

Utöver detta fann även observationer och dokumentanalys fler tecken på att lokalbefolkning påverkat grönområden och fler platsspecifika egenskaper hos Holma-Kroksbäck än i Cementen. Detta kan vara en effekt av att Holma-Kroksbäck haft längre tid att utveckla och uttrycka gemenskaper mellan lokalbefolkningen men det finns även en diskussion att ha i koppling till Cementens utformning av gröntor. Som redan nämnt är Cementens gröntor både relativt små, har färre kopplingar samt är relativt funktionsrikt, där öppna ytor är små. Frågan blir här hur Cementens lokalbefolkning ska kunna känna tillräckligt stort ägandeskap över den större grönta de refereras till, för att kunna anpassa den för sina behov. Detta kan även problematiseras ytterligare genom de kommande planerna för Holma-Kroksbäck, där ytterligare bostäder ska skapas, delvis på bekostnad av gröntor. Genom att från början planerat den mängd gröntor inom Holma-Kroksbäck möjliggjorde man både för att uppfylla nya behov, exempelvis i form av en trädgård inne i bostadsområdet (se figur 4.11) samt för att

kunna bygga ut området vid behov. Genom dokumentanalysen upptäcktes även att man har aktiva samtal med befolkningen kring detaljplaner för området, vilket återigen bidrar till att skapa utrymme för nya behov som växt fram sedan områdenas byggnation.

Holma-Kroksbäck och Cementens motsatta vyer i hur bostadsområden ska formas leder även till en diskussion om hur Malmö och dess grönytor i större skala kan påverkas. Som etablerat i kapitel 2.2 är grönytor väsentliga i en urban kontext för att, på flertal vis, främja invånarnas hälsa och välmående. Samtidigt har det redovisats att moderna trender pekar på att urbana grönområden minskar i Sverige, och som visats i dokumentanalysen även i Malmö, vilket då riskerar hota invånarnas välmående. Ett sådant faktum innebär att centralisternas och decentralisternas teoretiska diskurser, och därmed även modernistisk och kompakt planeringsdiskurser, är mycket närvarande för samtida praktisk svensk planering. Cementen med sin kompakta stadsplanering gör det möjligt att bosätta fler med tillgång till fler tjänster och en närhet till resten av staden, och samtidigt utföra det på ett relativt litet areal i jämförelse med rekordårens modernistiska planering. Sådan planering möjliggör bevarandet av fler grönområden, och i Cementens fall används ett sådant grönområde för rekreation, aktiviteter, stillhet och träning. Genom dokumentanalysen framförs det klart att Cementen menar att invånarna ska använda sig av Ribersborgsstrand, och ser den som en förlängning av områdets grönytor. Det observerades dock att kopplingen mellan Cementen och södra Ribersborgsstrand hade vissa barriärer. Nackdelen med den täta planeringen blir att grönområdena inom bostadsområdet är mindre vilket i Cementens fall ledde till en osjälvständighet, och gör det bundet till Ribersborgsstrands större variation av grönyta, vilket riskerar öka påfrestningen på ytan. Holma-Kroksbäck är å andra sidan ett område planerat med decentralisering i tanke, och som är observerat att vara präglad av grönytor och grönska både i den stora Kroksbäcksparken och i bostadsområdena. Men den grönska har kommit på bekostnaden av att ligga utanför stadskärnan och ett större utnyttjande av de grönytor som förr låg där. Med sådana planeringsideal riskerar stadsgränsen fortsätta växa ohållbart och leda till att viktiga grönområden vid stadens kanter utnyttjas för bebyggelse. Decentraliserade bostadsområden riskerar även att hamna utanför det resterande stadsrummet, någonting dokumentanalysen visar att Malmö stad igenkänner och starkt jobbar med att motverka i Holma-Kroksbäck. Problemet med det i kontexten av vårt syfte är att viktiga grönytor inte används väl nog av andra medborgare i staden. Någonting som, enligt teorikapitlet, mer centraliserade eller kompakta planeringsideal försöker motarbeta genom kollektivtrafik samt uppmuntrandet av gång- och cykel genom staden. Båda planeringsidealerna har redogjorts värdera grönområden och vikten de spelar i det urbana rummet, men hur det utförs är vad som skiljer dem åt. Det finns inget

tydligt svar, båda sidorna har sina för och nackdelar. Båda planeringssätten har vistats hota grönområden, en på utkanten och en inom staden, men samtidigt värderar båda grönytor och konstruerar en miljö som främjar dess användning.

Kopplat till uppsatsen frågeställningar är skillnaderna mellan Cementen och Holma-Kroksbäck tecken på att kompakt stadsplanering som planeringsteori skapar en annan form av grönytor där det finns andra möjligheter. Dessa skillnader kan ha konsekvenser på befolkningens välmående, huvudsakligen i form av de hälsofrågor som behöver större grönytor. Om man endast undersökte Cementens inre grönytor, vilket bör vara de som befolkningen i första hand går till, finns en brist på idrotts- och rekreationselement som annars går att hitta i södra Ribersborgsstrand.

6. Slutsats

Uppsatsen har undersökt hur kvaliteten på grönytor kan skilja sig åt beroende på vilket planeringsideal som konstruerade dem. Jämförelsen har gjorts mellan modernistiska kontra kompakta planeringsteorier. Grönytornas och deras kvalitet är väsentliga för medborgares välmående, och särskilt betydelsefullt att undersöka då städer planeras allt mer kompakt. I denna del hanteras besvarandet av arbetets frågeställningar samt sker en kortare redogörelse kring resultatens generaliseringgrad och tankar kring vidare forskning.

Frågeställningarna för detta arbete var som följande:

- *Finns det skillnader mellan kvaliteten hos grönytor i bostadsområden byggda utefter modernistisk och samtida planeringsideal i Malmö, utifrån ett perspektiv av mänskligt välmående?*
- *Vad kan dessa potentiella skillnader innebära för förståelsen av kompakt stadsteori gentemot skapandet och utformningen av grönområden med kvalitet?*

Denna studie har bidragit till att besvara frågeställningarna. Både observationerna som genomfördes i Cementen och Holma-Kroksbäck samt dokumentanalysen klargjorde att det finns skillnader mellan områdena, som både kan kopplas till grönytors kvalitet, där det bildas konsekvenser för människans välmående. Dessa skillnader utgörs huvudsakligen av utformningen och tillgången av grönytor och aktiviteter, där resultat pekade på att kompakt stadsplanering inom Cementen skapar utspridda och mindre grönytor med få kopplingar, vilket även placerar större aktiviteter och rekreationella funktioner utanför området, i södra Ribersborgsstrand. Detta kan även leda till svårigheter med att anpassa grönytor till framtida behov eller för framväxten av områdesidentitet. För Holma-Kroksbäck fanns det en tydligare förbindelse mellan lokalbefolkningen och grönområdet, någonting som dock beror på att Holma-Kroksbäck är äldre och har därmed haft möjligheten att driva flera dialoger med lokalbefolkningen. Även om Holma-Kroksbäck och den modernistiska planeringen hade bättre tillgång till grönytor av hög kvalitet har tidens planeringsideal försvårat möjligheten för andra medborgare att ta del av grönytornas hälsoeffekter på grund av den decentraliserade placeringen.

Utifrån dessa resultat kan förståelsen kring kompakt stadsplanering och grönområden vidgas. Det finns en koppling mellan strävan för befolkningstätheten och en högre belastning på redan

existerande grönytor. Detta kan både vara fallet för nybyggda områden, där grönyterna inom området inte innehar kapaciteten att hantera områdets befolkning, men det är även applicerbart på redan existerande områden, där förtätning både bygger över existerande grönytor och ökar belastning på kvarvarande grönytor. Detta var fallet i Holma-Kroksbäck vilket synliggjordes genom dokumentanalysen.

En viktig aspekt av detta resultat är även förmågan att kunna generalisera och applicera resultaten på andra kontexter. Denna studie har brister kring sin generaliserbarhet, då den endast undersöker ett område som formats av kompakt stadsplanering. Men det finns en möjlighet att resultaten hade kunnat överföras till andra områden med kompakt planering. Studien bidrar huvudsakligen till de diskurser inom kompakt stadsplanering som fokuserar på grönområden, där denna jämförelseanalys kan bidra till att skapa insikt i vilka levnadsmiljöer viss applikation av kompakt stadsplanering kan resultera i. Studien är även centrerad kring svensk planering, med fokus på Malmö, vilket begränsar dess generaliserbarhet.

Dessa brister skapar även tankar kring hur vidare forskning kan utveckla resonemangen som förts i denna uppsats. Baserat på resultaten av denna studie hade det varit önskvärt att undersöka fler områden inom Malmö för att ytterligare konkretisera vilka delar av uppsatsens samband var ett tecken på Malmö stads applicering av kompakt stadsplaneringsteori och vilka delar som berodde på Cementens egna kontext. Dessutom hade det varit önskvärt att genomföra liknande studier kring de kvantitativa aspekterna hos denna uppsats, då de största skillnaderna mellan projektområden uppstod som konsekvens av grönytors kvantitet. Detta hade även kunnat bidra till att vidga kunskapen kring kompakt stadsplanering som koncept, och inte endast utifrån Malmö stads applicering av det.

Referenser

- Bauer, A., & Duschinger, S. (2024) Exploring ‘good practice’ densification projects: the impact of green space and density on local acceptance. *European Planning Studies*, 32(10) s. 2103-2123. <https://doi.org/10.1080/09654313.2024.2324040>
- Berg, P.G., Eriksson, F., Eriksson, T., Granvik, M. & Hedfors, P. (2024). Values of urban greening– Voices of residents on highly intensive densification (HID) in a Swedish case study. *Urban Forestry & Urban Greening*, 99(2024): s. 1-10.
<https://doi.org/10.1016/j.ufug.2024.128422>
- Bibri, S.E., Krogstie, J. & Kärrholm, M. (2020). Compact city planning and development: Emerging practices and strategies for achieving the goals of sustainability. *Developments in the Built Environment*, 2(2020): s. 1-20.
<https://doi.org/10.1016/j.dibe.2020.100021>
- Boverket (2016) *Rätt tätt: En idéskrift om förtätning av städer och orter*.
<https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publikationer/2016/ratt-tatt/> [Onlineresurs].
- Boverket (2022). *Konsten att bygga en stad*.
<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetssatt/kulturvarden/konsten-att-bygga-en-stad/> [Hämtad 2026-05-06]
- Boverket (2023a). *Att arbeta med riktlinjer i grönplaneringen*.
<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/gronplan/att-arbeta/riktlinjer/>
[Hämtad 22.04.2026]
- Boverket (2023b). *Grönplanera för människors hälsa och välbefinnande*
https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/gronplan/darfor-behovs/for_manniskor/ [Hämtad 22.04.2026]
- Bryman, A. (2016). *Social research methods*. 5 uppl. Oxford university press: Oxford.

Farthing, S. (2016) *Research design in urban planning: A students guide*. SAGE Publications Ltd: London.

Flanagan, E., Malmqvist, E., Oudin, A., Sunde Persson, K., Alkan Ohlsson, J. & Mattisson, K. (2023). Health impact assessment of road traffic noise exposure based on different densification scenarios in Malmö, Sweden. *Environment International*, 174(2023) s.107867. <https://doi.org/10.1016/j.envint.2023.107867>

Grix, J. (2002). Introducing Students to the Generic Terminology of Social Research. *Politics*, 22(3), s.175-186. <https://doi.org/10.1111/1467-9256.00173>

Jansson, M. & Schneider, J. (2026) Environmental child-friendliness under pressure: The impact of infill densification in modernist residential areas. *Cities*, 171(2026) s.106704. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2025.106704>

Jerome, G., Sinnett, D., Burgess, S., Calvert, T., Mortlock, R. (2019). A framework for assessing the quality of green infrastructure in the built environment in the UK. *Urban Forestry & Urban Greening*, 40(2019) s.174-182. <https://doi.org/10.1016/j.ufug.2019.04.001>

Lemes De Oliveira, F. (2017). *Green Wedge Urbanism : history, theory and contemporary practice*. Bloomsbury Academic.

Littke, H. (2015). Planning the Green Walkable City: Conceptualizing Values and Conflicts for Urban Green Space Strategies in Stockholm. *Sustainability*, 7(8) s. 11306-11320. <https://doi.org/10.3390/su70811306>

Länsstyrelsen Skåne (2001). *Skånes värdefulla jordbruksmark - Tätortsexpansion och utbyggnad av infrastruktur på högt klassad åkermark - Från 1960 till nutid*. (ISSE 1402 - 3393, 2001:45) <https://www.lansstyrelsen.se/skane/om-oss/vara-tjanster/publikationer/2001/skanes-vardefulla-jordbruksmark---tatortsexpansion-och-utbyggnad-av-infrastruktur-pa-hogt-klassad-akermark---fran-1960-till-nutid.html>
[Hämtad 10.04.2026]

Mack, J. (2019). Renovation Year Zero: Swedish Welfare Landscapes of Anxiety, 1975 to the Present. *Nordic Journal of Settlement History and Built Heritage* 76(2019): s. 63-79. <https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1573245&dswid=-1096>

Mack, J. (2021). Impossible nostalgia: green affect in the landscapes of the Swedish Million Programme. *Landscape Research* 46(4): s. 558-573.
<https://doi.org/10.1080/01426397.2020.1858248>

Malmö stad (u.å.[a]). *Stadsutvecklingsområden*.
<https://malmo.se/Stadsutveckling/Stadsutvecklingsomraden.html> [Hämtad 10.04.2026]

Malmö stad (u.å.[b]). *Befolkning*. <https://malmo.se/Fakta-och-statistik/Befolkning.html>
[Hämtad 10.04.2026]

Malmö stad (u.å.[c]). *Almgården*.
<https://malmo.se/Stadsutveckling/Stadsutvecklingsomraden/Almgarden.html> [Hämtad 13.04.2026]

Malmö stad (u.å.[d]). *Nordvästra Cementen*. <https://malmo.se/Stadsutveckling/Det-har-ar-pa-gang-i-Malmo/Nordvastra-Cementen.html> [Hämtad 23.04.2026]

Malmö stad (u.å.[e]). *Cementfabrikens silor*. <https://malmo.se/Stadsutveckling/Det-har-ar-pa-gang-i-Malmo/Cementfabrikens-silor.html> [Hämtad 23.04.2026]

Malmö stad (u.å.[f]). *Holma*.
<https://malmo.se/Stadsutveckling/Stadsutvecklingsomraden/Holma.html> [Hämtad 23.04.2026]

Malmö stad. (2005a). *Runt Övägen, planprogram: PP 6003*. (tillgänglig online, hämtas på <https://malmo.se/Bo-och-leva/Bygga-och-bo/Detaljplaner/Planprogram/Pp-6003-runt-Ovagen.html>)

Malmö stad. (2005b). *Kv glasbruket och norra delen av Kv Cementen: DP 4637*. (tillgänglig online, hämtas på <https://malmo.seplan.se/plan/1#/detaljplanid/1181>)

Malmö stad (2014) *Översiktsplan för Malmö 2014 - Planstrategi*.

<https://malmo.se/Stadsutveckling/Sa-utvecklar-vi-staden/Stadsplanering-och-bostader/Oversiktsplanering/Historiska-oversiktsplaner/Oversiktsplan-for-Malmo-2014.html> [Hämtad 22.04.2026]

Malmö stad. (2016). *Planprogram för Holma och Kroksbäck i Hyllie i Malmö: PP 6045*.

(tillgänglig online, hämtas på <https://malmo.se/Bo-och-leva/Bygga-och-bo/Detaljplaner/Planprogram/Pp-6045-Holma-Kroksback.html>)

Malmö stad (2023). *Översiktsplan för Malmö 2023*.

<https://gis.malmo.se/portal/apps/storymaps/collections/420a390c2f784fb19908746dfa5e97a?item=1> [Utskriftsversion - Hämtad 22.04.2026]

Malmö stad (2026a). *Grönska för alla med modellen 3-30-300*.

<https://malmo.se/Stadsutveckling/Sa-utvecklar-vi-staden/Gronska-och-vatten/Gronska-for-alla-med-modellen-3-30-300.html> [Hämtad 23.04.2026].

Malmö stad (2026b). *Gjuteriparken*. <https://malmo.se/Stadsutveckling/Det-har-ar-pa-gang-i-Malmo/Gjuteriparken.html> [Hämtad 23.04.2026].

Maudsley, A. (2022). Swedish planning and development in the 20th and 21st centuries. I Guerra, M.W., Abarkan, A., Castrillo Romón, M.A. & Pekár, M. (red). *European Planning History in the 20th Century*. Routledge, s. 105-117.

Mumford, Eric. (2018). *Designing the modern city: urbanism since 1850*. Yale University Press.

Otto, J., Borgström, S., Haase, D. & Andersson, E. (2024). Capturing residents' perceptions of green spaces in densifying urban landscapes - The potentials of mental mapping. *Urban Forestry & Urban Greening*, 94(2024) s.128266. doi:

<https://doi.org/10.1016/j.ufug.2024.128266>

Røe, P.G., Abrahamsen, K.E., Kjærås, A. & Haarstad, H. (2022). The Spatialities of the Nordic Compact City. I Jakobsen, P., Jönsson, E. & Larsen, H.K. (red.). *Socio-Spatial Theory in Nordic Geography*. Springer Cham, s. 191-205.

SFS 2010:900. *Plan- och Bygglag*.

Stoltz, J., & Grahn, P. (2021) Perceived sensory dimensions: An evidence-based approach to greenspace aesthetics. *Urban Forestry & Urban Greening*, 59(2021) s.126989
<https://doi.org/10.1016/j.ufug.2021.126989>

Sveriges Kommuner och Regioner (2025). *Agenda 2030*.
<https://skr.se/miljoklimatochenergi/hallbarutvecklingochmiljo/agenda2030.8200.html>
[hämtad: 13.04.2026].

SVT Nyheter. (2022). Valresultat 2022. <https://valresultat.svt.se/2022/kommunval-12800430-limhamn-fendertorget.html> [hämtad: 24.05.2026]

Treija, S., Bratuškis, U. & Koroļova, A. (2018). Urban Densification of Large Housing Estates in the Context of Privatisation of Public Open Space: the Case of Imanta, Riga. *Architecture and Urban Planning*, 2018(14): s. 105-110. doi:
<https://doi.org/10.2478/aup-2018-0014>

United Nations (u.å.) *Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable*. https://sdgs.un.org/goals/goal11#targets_and_indicators [hämtad: 13.04.2026].

Utbildningsradion. (2023). Sveriges moderna ekonomiska historia.
<https://urplay.se/program/232873-sveriges-moderna-ekonomiska-historia-1964-rekordaren-tillvaxt-utan-nyforetagande> [hämtad 21.05.2026]

Zalar, A. & Pries, J. (2022). Unmapping green space: Discursive dispossession of the right to green space by a compact city planning epistemology. *City: Analysis of Urban*

Change, Theory, Action 26(1): s. 51-73.

<https://doi.org/10.1080/13604813.2021.2018860>

Åström, K. (1993). *Stadsplanering i Sverige*. Trelleborg: Skogs Boktryckeri AB.

Bilagor

Bilaga A: Kodningsschema för observationer och dokumentanalys.

(I dokumentanalys analyseras huvudsakligen data genom de tre huvudteman.)

Teman	Förklaring	Kodning
Kvalitet utifrån fysisk utformning	Den data som huvudsakligen berör förmågan hos en grönyta att vara fysiskt tillräcklig för sin befolkning. Detta inkluderar faktorer såsom huruvida grönytor är tillgängliga/framkomliga, omhändertagna, om parken isoleras från urbana miljöer men även hur grönytor fördelas inom området.	Närvaro av grönstrukturer
		Egenskaper hos grönytor
Kvalitet utifrån nytta för befolkningen	Den data som huvudsakligen hanterar de aktiviteter eller faciliteter som generellt sett tillhandahålls i samband med grönytor. Detta kan exempelvis vara tillgång till idrottsutrymmen, sociala platser eller lekaktiviteter för barn.	Nyttor inom mindre grönytor
		Nyttor inom större grönytor
Kvalitet utifrån kulturtecken och platsidentitet	Den data som relaterar till hur grönområden anpassats till eller av befolkning för att antingen stödja behov eller vara plats för yttrande och gemenskap. I detta inkluderas även specifika aspekter som skapar band mellan befolkningen och grönytor genom platsidentitet.	Gemenskaper och förändring av utformning
		Gestaltning

Bilaga B: Kodad observationsdata från semistrukturerade observationer indelat i kodningens tre huvudteman.

Observera att datamängden är mindre under det andra observationstillfället (4 maj) då många av de strukturer som existerar redan observerats under första observationstillfället (2 maj). Det andra observationstillfället ämnar huvudsakligen att fylla tomrum från första observationstillfället.

B1: Cementen, observation: 2 maj, kl. 13:15-15:45

Cementparken:

Infrastruktur: Cementparken är en medelstor grönyta i södra Cementen som är öppen för allmänheten dygnet runt. Inom parken finns grusgångar som gör en stor majoritet av parken åtkomlig. Grusgångarna kan tänkas försvåra framkomlighet för hjulfordon samt vid nederbörd. Vissa ingångar har trottoarkanter som är nedsänkta för hjulfordon och parkbänkar hittas överallt i parkens olika miljöer. Inom parken finns endast igenkännlig infrastruktur (bänkar, cykelställ etc.). Det var relativt låg upplevd ljudvolym där Limhamns stationsväg både syns och hörs inne i parken. Området upplevdes rent och man kunde nästan alltid se en soptunna. Utöver detta upplevdes området delvis omhändertaget då rabatter och stora gräsmattor var omhändertagna, medan mindre gräsytor var vildvuxna och hade ett gruslager, troligen på grund av spridande grusgångar (detta kan vara del av parkens utformning). Området hade ingen avskräckande skyltning och både gångar samt gräsmattor hade lampor. Området saknade toaletter och hade inga synliga tecken på säsongsanpassad omhändertagande.

Nytta: Parken skapade följande aktiviteter: Lekplats, Mindre grönyta, Grillplatser, Utomhusscen. Parken upplevdes genom dessa aktiviteter erbjuda fyra miljöer: Lekytor för barn, mindre gräsytor öppna för fritt bruk, sociala ytor med ett fåtal grillar eller utomhusscen, och ett lugnare, isolerat område inhägnat av grönska med sittplatser (utan ryggstöd). Mellan vissa av dessa områden fanns naturliga barriärer av träd och buskar (huvudsakligen runt aktivitetsområden i västra delen), men för de öppna gräsmattorna fanns inga nämnvärda barriärer med omkringliggande bostadsområden. Relativt stor del av ytan är bebyggd där mängden gångar ökar tillgängligheten samtidigt som den fragmenterar och minimerar de öppna grönytor som finns. Området hade en större lekplats med olika aktivitetsmoment samt en leksignal i form av ett löv i trämaterial. Det fanns inga möjligheter för fysisk aktivitet bortsett från rörelse i området och mindre grönytor. För parkens storlek var få ute i parken, huvudsakligen några familjer vid lekplatsen och grillplatsen. Några äldre rör sig på parkgångarna.

Kultur: Området hade inga tydliga tecken på att befolkningen format området. Det fanns en utomhusscen, men denna var orörd och saknade tecken på användning vid observation. Parken använde sig mycket av naturliga design-element (exempelvis lekplatsen och Löv-leksignalen som till stor del bestod av trä.). Parken hade även ett flertal stenmurar. Skyltning i områden var minimal, endast vid lekplatsen, och endast på svenska (dock med symboler). Det observerades ingen skyltning kring parkens namn, olika områden eller andra intressen.

Sjöscoutsparken:

Infrastruktur: Sjöscoutsparken är en väldigt liten grönyta i västra Cementen som är öppen för allmänheten dygnet runt. Inom parken finns grusgångar som utgör en absolut majoritet av parken. I parken fanns en väldigt liten cirkulär gräsmatta. Parkbänkar hittas överallt i parkens olika miljöer.

Inom parken finns endast igenkännlig infrastruktur (bänkar, cykelställ etc.). Det var fanns en upplevd ljudvolym då övägen går på andra sidan av stora silos vid sidan av parken, silosarna dämpade dock ljudet. Området upplevdes rent och man kunde nästan alltid se en soptunna. Utöver detta upplevdes området omhändertaget då rabatter var fixade och den enda gräsmattan var under konstruktion. Området hade ingen avskräckande skyltning, bortsett från att man inte fick gå på grönytan då den planterades och gångar hade lampor. Området saknade toaletter och hade inga synliga tecken på säsongsanpassad omhändertagande.

Nytta: Parken skapade följande aktiviteter: Mindre grönyta och sociala ytor i form av sittplatser. Parken upplevdes genom dessa aktiviteter erbjuda fyra miljöer: mindre gräsytor öppna för fritt bruk (det upplevdes tveksamt om gräsmattan för stor nog för något), sociala ytor med sittplatser i ett relativt isolerat område på grund av grönskan i rabatter. Parken var även ett torg, vilket skapade stor öppenhet mellan stad och park. Stor del av ytan är bebyggd där mängden gångar ökar tillgängligheten samtidigt som den inte öppnar för några fler grönytor att finnas. Det fanns inga möjligheter för fysisk aktivitet bortsett från rörelse i området och mindre grönytor. Ingen observerades i parken.

Kultur: Området hade inga tydliga tecken på att befolkningen format området. Det fanns två konstverk av stål i form av större ringar, vilket skulle kunna vara leksignaler. Parken använde sig av naturliga design-element, exempelvis i form av träbarriärer för rabatterna. Skyltning i områden var minimal, endast vid gräsmattan. Det observerades ingen skyltning kring parkens namn, olika områden eller andra intressen.

Formparken:

Infrastruktur: Formparken är en relativt liten grönyta mitt i Cementens bostadsområde som är öppen för allmänheten. Parken utgör ett halvt kvarter, där ena sidan kopplas till bakgården hos ett bostadshus och motsatt sida går längst med en större gågata. Det går en grusgång snett genom parken till en lekplats samt koppar an till bostadshusets bakgård. Grusgången kan tänkas försvåra framkomlighet för hjulfordon samt vid nederbörd, men parkens storlek gör att man enkelt kan gå eller cykla runt den. På denna grusgång fanns även brunn. Parkbänkar hittas huvudsakligen i koppling till lekplatsen (vissa utan ryggstöd) eller utanför området på gågatan. Gången lämnar relativt mycket utrymme av parken till den öppna grönytan som finns. Inom parken finns endast igenkännlig infrastruktur (bänkar) och ingen uppenbar anpassning för funktions varierade syns fäoutom att endast ett lekplatsmoment hade hårt underlag samtidigt som denna var på en platta med ramp (tillgänglig för rullstol). Ljudnivån upplevdes högre än i Cementparken då två av parkens tre öppna sidor var bilvägar. Området upplevdes rent och man kunde nästan alltid se en soptunna. Utöver detta upplevdes området omhändertaget då rabatter och stora gräsmattor var omhändertagna. Området hade ingen avskräckande skyltning och gångar samt delar av gräsmattan hade lampor. Området saknade toaletter och hade inga synliga tecken på säsongsanpassad omhändertagande.

Nytta: Parken skapade följande aktiviteter: Lekplats, mindre grönyta (grillplats på bakgården men upplevs privat). Genom dessa aktiviteter upplevs parken erbjuda två miljöer: En större gräsmatta för fritt bruk och en lekplats. Ett hörn är bebyggt med lekplats, resten består av gräsmatta eller mindre skogsparti. Det finns inga större buskage eller träd som skapar barriärer mellan parken och omgivande gator. Solskydd hittas huvudsakligen vid en liten trädgång mitt i området eller i skugga som bildas av husväggen. Annars är parken relativt öppen för sol, vind och nederbörd. (Effekt av att träd är unga?)

Området hade en lekplats med olika aktivitetsmoment. Det fanns inga möjligheter för fysisk aktivitet bortsett från rörelse i den lilla parken och dess mindre grönytor. Det var relativt mycket folk i parken utifrån dess storlek, Huvudsakligen i samband med lekplatsen eller för att rasta hunden. Många gick på gågatan utanför området.

Kultur: Området hade inga tydliga tecken på att befolkningen format område. Man använde rostad metall för rabatter runt om området, vilket inte användes i andra parker i Cementen. Skyltning i områden var minimal, endast vid lekplatsen, och endast på svenska (dock med symboler). Det observerades ingen skyltning kring parkens namn, olika områden eller andra intressen.

Gjuteriparken:

Infrastruktur: Gjuteriparken är en avlång, medelstor grönyta som i dagsläget inte är planerad, utan består av en öppen övervuxen mark. Området runt om har ingen nämnvärd grönska men den sträcker sig mellan Cementparken och Glasbruksparken. Grönytan består i dagsläget av trampstigar (desired paths) men det är inte lättillgängligt eller strukturerat. Befolkningen går därför på gator runt området. På grund av detta finns ingen infrastruktur, tillgänglighetstänk eller väderskydd bortsett från naturligt terräng. Området hade inget buller då det var väl med grönska som barriär. Det hade även effekten av att inte vara omhändertaget, där skräp (och en soffa) hittas genom grönytan. Det fanns ingen skyltning, belysning, toalett eller omhändertagande

Nytta: Parken skapade följande aktiviteter : Övervuxen mark vilket endast skapar möjligheter som associeras med vildmark såsom vandring eller undvik urban miljö. Huvudsakligen vandring men inte anpassad för detta. Ingen befann sig i grönområdet.

Kultur: Det fanns inga större tecken på platsidentitet eller kulturinitiativ då ytan var relativt oanvänd

Glasbruksparken:

Infrastruktur: Glasbruksparken är en avlång medelstor park i Västra CEMENTEN som är öppen för allmänheten dygnet runt. Den ligger huvudsakligen mellan bostäder, men är kopplat till havet åt öster och genom mindre grönytor kopplat till Ribersborgsstrand och Gjuteriparken. Genom hela parken finns en grusgång som gör majoriteten av parken åtkomlig. Grusgången kan tänkas försvåra framkomlighet för hjulfordon samt vid nederbörd. Denna avbryts dock stundvis av mindre bilvägar som bildar trottoarkanter. Trottoarkanter som bildas längst med bilvägarna är nedsänkta för hjulfordon och parkbänkar hittas längst med grusgången och vid lekplatser. En del av parken har en asfalterad bilväg på utsidan, men folk cyklar genom hela området på grusvägar, troligen genom att parken tvingar fram beteendet. Inom parken finns endast igenkännlig infrastruktur (bänkar) och ingen uppenbar anpassning för funktionsvarierade syns förutom att flera lekplatsmoment hade hårt underlag (tillgänglig för rullstol) samt trottoarkanter var nedsjunkna. Trots att parken är inramad av hus är bullernivån höjd av vägarna som korsar parken, dessa är dock under lågt tryck. Området upplevdes rent och man kunde nästan alltid se en soptunna. Utöver detta upplevdes området omhändertaget då gräsmattor var omhändertagna. Området hade ingen avskräckande skyltning och gångar samt delar av gräsmattan hade lampor. Området saknade toaletter och hade inga synliga tecken på säsongsanpassad omhändertagande.

Nytta: Parken skapade följande aktiviteter: Lekplats, Grillplatser, mindre grönytor. Genom dessa aktiviteter upplevs parken erbjuda två miljöer: Ett område med mindre gräsmattor för fritt bruk och en lekplats utspridd på flera moment eller leksignaler. Mitten av området är bebyggt med lekplats och resten består av gräsmatta, grillområde eller allén som leder in i området österifrån. Det finns inga större buskage eller träd som skapar barriärer mellan parken och omgivande gator eller mellan parkens olika miljöer. En stor del av området är bebyggt med lekplatser, eller grillplats vilket lämnar små fria grönytor som fragmenteras av bilväg och grusgångar. Området hade en lekplats med olika aktivitetsmoment samt en leksignal av cementcylindrar. Det fanns inga möjligheter för fysisk aktivitet bortsett från rörelse längs med parken (avlång) och dess mindre grönytor. Det var många människor i området, huvudsakligen barnfamiljer som lekte vid lekplatser. En familj hade picknick på grönytan

Kultur: Området hade inga tydliga tecken på att befolkningen format området. Det fanns en leksignal i form av Cementcylindrar, vilket kan tyda på platsidentitet samt kritmålningar på en cementtramp som är en del av lekplatsen. Skyltning i områden var minimal, endast kring arbete med ekologi, och endast på svenska. Det observerades ingen skyltning kring parkens namn, olika områden eller andra intressen.

Södra Ribersborgsstrand:

Infrastruktur: Ribersborgsområdet är en väldigt stor grönyta norr om CEMENTEN som är öppen dygnet runt för CEMENTEN och andra närliggande områden. Väster om området går havet och södra området innehåller Limhamnsfältet. Det finns mindre gräsmattor och grön infrastruktur som kopplar Ribersborg till glasbruksparken. Inom parken finns asfalterade gångar genom området från sydväst till nordöst samt mindre asfalterade vägar genom ett skogsparti i södra delen som leder till en

hundrastgård. Det finns få bänkar i området, huvudsakligen utspridda i närheten av den huvudsakliga vägen samt ett fåtal ute på gräsmattan vid träd. Dessa är dock igenkännliga. Ingen uppenbar anpassning för funktionsvarierade syns förutom att lekplatsmoment hade hårt underlag (tillgänglig för rullstol). Området är skyddat från buller, troligtvis genom dess storlek. Ribersborgsvägen är trafikerad med cyklist, gående och bilar vilket skapar ett visst brus, men detta är överkomligt. Området upplevdes rent men har få soptunnor. Utöver detta upplevdes området omhändertaget då de stora gräsmattor var omhändertagna, Området hade ingen avskräckande skyltning och gångar hade lampor. Området hade en toalett längst med vattnet och inga synliga tecken på säsongsanpassad omhändertagande.

Nytta: Parken skapade följande aktiviteter: Golfklubb, Skytteklubb, lekplats, naturistbad, Limhamnsfältet, Grillplats, Hundrastgård, stora öppna ytor. Genom dessa aktiviteter upplevs parken erbjuda minst fyra olika miljöer: Stora öppna grönytor för fri användning, Skogsområdet som blir mer isolerat och för vandring, lekplatsen i norr (där ett fåtal grillplatser finns) samt limhamnsfältet där det blir en mer social upplevelse med fysisk aktivitet. En stor del av området saknar ämnad funktion. Denna är i mitten av området och runt om finns aktivitetsområden (Klubbar, lekplats, hundpark etc.). I det nordliga hörnet låg en lekplats. Fysisk aktivitet var stor, där det både fanns planer att spela på, havet att simma i samt ett generellt stort område att kunna röra sig i. Dessutom fanns de privata klubbarna. en båtplats och ett utegym precis utanför projektområdets gräns. Allt detta tillsammans med grillplatserna skapar en flersidig rekreationsyta. Det var många i området, huvudsakligen vid vattnet och färdandes på den långa asfaltsgången. Några gick över fältet och vid hundparken samtidigt som flera flög drakar på fältet

Kultur: Området hade inga tydliga tecken på att befolkningen format området men området innehåller ett flertal klubbar och gemenskaper som sker i parken (golfklubb, båtskytteklubb, aktiviteter på limhamnsfältet) som bidrar till att styrka platsens identitet. Det fanns skyltning på svenska kring hundbad.

Allmänt för området:

Infrastruktur: Utöver parker i området fanns huvudsakligen innergårdar och rabatter. Innergårdar var omslutna av byggnader och två innergårdar hade grind. Rabatter blev en viss förlängning från parker, men grönytor i bostadsområdet bestod huvudsakligen av ett mindre stråk påväg till Cementparken längst med en skola, en mindre gräsyta mellan glasbruksparken och Ribersholmsstrand samt en mindre gräsyta i samband med en kajakhamn längst med vattnet.

Nytta: Inom området syntes ingen form av aktivitet som vanligast kopplas till parker / grönytor (bortsett från kajakplatsen)

Kultur: Detta var även fallet för platsidentitet och kulturtecken.

B2: Cementen, observation: 4 maj, kl. 18:35-19:30

Cementparken:

Infrastruktur:

De närmaste gatorna (och ett gångstråk) runt parken har rabatter med grönstrukturer som blev mer påtagliga ju närmre parken man kommer. Utanför området (söderut) fanns en kortare cykelväg vilket misstänks resultera i att cykeltrafik kringgår parken (ingen cyklist observeras i parken). Ingen uppenbar anpassning för funktionsvarierade syns förutom att flera lekplatsmoment hade hårt underlag (tillgänglig för rullstol). En gungställning saknade gunga.

Nytta: Solskydd hittas huvudsakligen i de mer isolerade, lugnare områdena i det översta och högra hörnen av parken. Annars är parken relativt öppen för sol, vind och nederbörd. (Effekt av att träd är unga?). Det var återigen relativt få ute i parken, huvudsakligen några familjer vid lekplatsen.

Kultur:

Sjöscoutsparken:

Observerades inte under detta observationstillfälle.

Formparken:

Infrastruktur: Gator runt om parken har rabatter med grönska.

Nytta: Många gick återigen på gågatan utanför området, men ingen var inne på området.

Kultur:

Gjuteriparken:

Observerades inte under detta observationstillfälle.

Glasbruksparken:

Infrastruktur: Trottoarkanter som bildas vid östra ingången är nedsänkta för hjulfordon.

Nytta: Solskydd hittas huvudsakligen trädallén i början av området eller i skugga som bildas av husväggar. Annars är parken relativt öppen för sol, vind och nederbörd. (Effekt av att träd är unga?). Det var relativt många människor i området, huvudsakligen folk som sprang längst med grusgången och barnfamiljer.

Kultur:

Södra Ribersborgsstrand:

Infrastruktur: En relativt stor del av områdets grönytor tas upp av båtkaj samt en privat golfklubb och bågskytteklubb. Inom parken finns även asfalterade gångar längs med havet. Det finns även trampstigar på flera delar av området. Cykeltrafik går genom den södra asfalterade vägen, där gång och cykel separeras. De asfalterade vägarna påverkas inte av nederbörd men resten av området, som huvudsakligen är gräsfält, tänks bli svåråtkomlig vid nederbörd samt för hjulbundna invånare (särskilt då det inte finns väg genom området som inte innebär att gå runt området). Soptunnor fanns längst med de asfalterade vägarna. Området hade flera toaletter längs med vattnet.

Nytta: Det finns mindre skogsbarriärer genom området, huvudsakligen runt limhamnsfältet (ej mot limhamnsvägen), de privata klubbarna samt vid skogspartiet, vilket blir en barriär mellan Cementen och området. Det är här majoritet av sol- och vindskydd bildas. Det var många som färdades på den långa asfaltsgången, troligen på väg hem från jobb och skola.

Kultur: Det fanns skyltning vid ingången till grönområdet från Cementer med olika platser. Utöver detta fanns skyltning och klistermärken på information kring hundbad och hundrastplatsen. Skyltning var endast på svenska. Det fanns även ett monument vid en ingång från Limhamnsvägen.

Allmänt för området:

Infrastruktur: Fler innergårdar observeras, där vi går igenom fyra stycken. Dessa är öppna för folk att gå in från gatan (tre var relativt smala ingångar med ramp) till, men är ganska omslutna vilket skapar en mer privat känsla. Två hade en mindre lekplats och alla innergårdar hade relativt låg grönska. Det fanns en känsla av att innergården var en förlängning av bottenvåningarnas uteplatser. Utöver detta kollades även parkernas kopplingar till varandra, där det huvudsakligen består av inramade rabatter.

Nytta: En barnfamilj nyttjade lekplatsen på en innergård

Kultur:

B3: Holma-Kroksbäck, observation: 2 maj, kl. 17:10 - 18:40

Kroksbäcksparken:

Infrastruktur: Kroksbäcksparken är en stor park mellan Kroksbäck och Holma som är öppen för allmänheten dygnet runt. Mellan parken och Kroksbäck går en väg, med broar som leder mellan de två områdena. Inom parken går asfalterade vägar genom hela området förutom bland kullarna. Området bedöms vara tillgängligt genom de asfalterade vägarna. Vissa av de asfalterade vägarna (huvudsakligen runt området samt igenom på ett ställe) var delade mellan gående och cyklar genom en trottoar. Det finns gott om bänkar i området, både längst med gångar och vid aktiviteter. Till stor del är dessa bänkar (och annan infrastruktur) igenkännlig, men det fanns även ett fåtal element som fått skiljbar design. Ingen uppenbar anpassning för funktionsvarierade syns förutom att trottoarkanter på vissa platser är nedsänkta. Området är skyddat från buller, troligtvis genom dess storlek. Området upplevdes rent och det fanns många soptunnor, de som fanns låg huvudsakligen vid de asfalterade vägarna. Utöver detta upplevdes området omhändertaget då de stora gräsmattor var omhändertagna, Området hade ingen avskräckande skyltning och gångar hade lampor. I området fanns offentliga toaletter och inga synliga tecken på säsongsanpassad omhändertagande.

Nytta: Parken skapade följande aktiviteter: Lekplats med många moment och leksignaler, Öppna ytor, Gräsytor med kullar, Hundrastgård, Fotbollsplaner, Puckelbollplan, Skatepark, Parkourpark, Grillplatser, en gemensam trädgård, Holmatomten (del av Holma). Från dessa aktiviteter skapas många olika miljöer: Stora öppna grönytor för fri användning, Skogsområdet som blir mer isolerat, lekplatsen i mitten av parken, sociala platser i form av grillplatser samt idrottsplanerna som finns runt om i området, där det blir en mer social upplevelse med fysisk aktivitet. Dessutom fanns Kroksbäckskullarna, som möjliggjorde för andra rekreationella upplevelser, exempelvis vandring. Tillgången till fysisk aktivitet var relativt stor, där det både fanns planer att spela på, och ett generellt stort område att kunna röra sig i med olika terräng, och därmed upplevelser. I södra parken fanns en gemensam trädgård och Holmatomten (som erbjuder olika fritidsaktiviteter och samlingsytor). Området utgjorde alltså en flersidig rekreationsyta. Det var många i området, huvudsakligen vid äventyrslekplatsen, grillplatserna och som korsade parken via gångarna. Några promenerade över Kroksbäckskullarna

Kultur: Tecken på att befolkningen format området var huvudsakligen grundat i exempelvis den gemensamma trädgården. Dessutom fanns en stor variation av idrottsytor, exempelvis både fotbollsplaner, en basketplan och en skatepark. Detta kan tyda på att området utvecklats för att fylla behov. Inga klubbar noterades bortsett från trädgården och eventuella sportsklubbar kopplade till de norra fotbollsplanerna. Detta kan bidra till att styrka gemenskap inom området. Skyltning i området var på svenska och var utspridd genom området. Denna skyltning riktade till Holma och till Kroksbäck. Slutligen observerades inga märkbara designelement inom parken, förutom en användning av starka färger. Det fanns ett fåtal sittplatser och cykelställ i starka, vibranta färger, vilket kan kopplas till de blåa broarna som går mellan parken och Kroksbäck.

Holma:

Infrastruktur: Holma är ett bostadsområde öster om Kroksbäcksparken, och upplevdes inte innehålla några parker. Grönytor var istället en del av utformningen, där innergårdar inte tog slut vid husgränsen, utan fortsatte ut i området och var öppna för allmänheten vid alla tider. Grönytorna i området var små men med starka kopplingar mellan varandra genom grönstråk. Det finns gott om bänkar i samband med grönytorna. Ingen uppenbar anpassning för funktions varierade syns förutom att trottoarkanter på vissa platser är nedsänkta. Grönytorna upplevdes rena och det fanns många soptunnor. Gångar hade lampor. I området fanns inga offentliga toaletter och inga synliga tecken på säsongsanpassad omhändertagande.

Nytta: I samband med områdets grönytor fanns följande aktiviteter: På nästan varje innergård fanns mindre lekplatser, på de innergårdar utan lekplatser fanns mindre öppna ytor, en trädgård skapad mellan två bostadshus, Grillplatser, Holmatomten en del av Holma och erbjuder fritidsaktiviteter, men den är även tillgänglig genom Kroksbäcksparken. Från dessa aktiviteter skapas många olika miljöer: Mindre grönytor öppna för fri användning (både öppna och med mindre skogspartier), mindre lekplatser för lek, sociala platser i form av grillplatser, samt finns mer isolerade områden, exempelvis i trädgården. Tillgången till fysisk aktivitet var relativt liten, då du huvudsakligen bara kan röra dig genom området. Det var en medelmångd människor ute på innergårdarna, huvudsakligen i samband med lekplatserna och äldre som gick runt i området.

Kultur: Det fanns några tecken på att befolkningen format området. Detta utgörs huvudsakligen av den isolerade trädgården samt Holmatomten. Det är ottydligt om dessa uppstått i samtal med befolkningen, men det kan ändå vara tecken på detta. Utöver detta fanns färgglada stenar på flera platser i området, vilket kan vara en del ett initiativ att skapa platsidentitet. Kan även kopplas till de färgglada elementen i Kroksbäcksparken. Det observerades ingen skyltning kring områdets olika grönområden eller andra intressen.

Kroksbäck:

Infrastruktur: Kroksbäck är ett bostadsområde väster om Kroksbäcksparken, och upplevdes inte innehålla några parker, likt Holma. Grönytor gick huvudsakligen mellan byggnaderna och längst med utsidan av området. Dessa grönytor var öppna för allmänheten vid alla tider. Den norra delen av området var dock inte tillgängligt för allmänheten, då det utgjordes av ett gated community. Mellan området och Kroksbäcksparken gick flera broar över en bilväg. Mellan broarna och bostadsområdet fanns mindre grönytor som till viss del kopplade ihop bostadsområdet med Kroksbäck. Grönytorna upplevdes större än i Holma, och inte lika flödande genom området. Det finns bänkar huvudsakligen på innergårdarna. Ingen uppenbar anpassning för funktions varierade syns förutom nedsänkta trottoarkanter. Grönytorna upplevdes relativt skyddade från buller inne i området. Inne i själva området var bilen begränsad, och stora delar saknade bilväg (SCAFT?). Grönytorna upplevdes rena och det fanns många soptunnor. Gångar hade lampor och ingen avskräckande skyltning noterades, förutom vid den avstängda delen av Kroksbäck där man inte fick gå in utan att vara boende (övervakning). I området fanns inga offentliga toaletter och inga synliga tecken på säsongsanpassad omhändertagande.

Nytta: I samband med områdets grönytor fanns följande aktiviteter: På varje innergård som observerats fanns någon form av lekplats, en hundrastgård utanför området, Grillplatser, Boulebana, mindre idrottsytor samt små och mediumstora grönytor (på utsidan av bostadsområdet finns större gräsytor). Från dessa aktiviteter skapas många olika miljöer: Mindre grönytor öppna för fri användning (både öppna och med mindre skogspartier), lekplatser för lek, sociala platser i form av grillplatser och boule. Det fanns även många träd i området, både i innergårdar och på de öppna ytorna vilket skapar solskydd på flera platser i området. Tillgången till fysisk aktivitet var medelstor, då det finns små idrottsplaner och då man kan röra sig längst med grönytor i området. Det var relativt många människor ute på innergårdarna, huvudsakligen i samband med lekplatserna men det fanns även människor vid hundparken och vid de mindre idrottsplatserna.

Kultur: Det fanns några tecken på att befolkningen format området. Det fanns en innergård som omvandlats till en körbana för barn med trafikregler. Det är ottydligt om dessa uppstått i samband med skola, men det kan ändå vara tecken på detta. Utöver detta fanns färgglada stenar på flera platser i området, vilket kan vara en del ett initiativ att skapa platsidentitet. Kan även kopplas till de

färgglada elementen i Kroksbäcksparken. Det observerades ingen skyltning kring områdets olika grönområden eller andra intressen.

B4: Holma-Kroksbäck, observation: 4 maj, kl. 15:35-17:05

Kroksbäcksparken:

Infrastruktur: Längs med vägen mellan parken och Kroksbäck ligger Kroksbäcksskolan, som sticker in i området. Inne i ett skogsområde i norra delen av parken finns även mindre jordgångar. Just dessa gångar samt gräsmattorna kan bli svåråtkomliga vid nederbörd eller med hjulbundna färdmedel, men detta vore överkomligt via de asfalterade vägarna.

Nytta: Det fanns en blandning inom området mellan ämnad funktion och öppna ytor, där inget hamnade långt bort från något annat. Återigen var det många i området. Huvudsakligen cyklade folk längst med gångarna (på väg hem från jobbet?) och vid äventyrslekplatsen. En person vilade på Kroksbäcksskullarna och det var flera aktiviteter på idrottsplatserna.

Kultur: Det fanns även en puckelbollplan (Konstverk som installerats på senare år). Det fanns klistermärken på lyktstolpar i skogsdelen på vandringsleder och dess sträckor. De starka färgerna på vissa element i parken kanske även kan kopplas till de målade stenarna i bostadsområdena. Det fanns en bänk vid basketplanen som var annorlunda från alla andra, både i material och form.

Holma:

Infrastruktur: Mellan området och Kroksbäcksparken gick flera gångstigar som inte avbröts av bilväg och där gående separeras från cyklister. Dessa gångstigar fortsatte igenom området, där det oftast fanns mindre grönytor på båda sidor av asfaltsgången. Det fanns ett huvudsakligt undantag till grönytor i området i centrum av Holma, där det bildades ett mindre torg. Här fanns endast mindre blomrabatter, där likadana var placerade genom hela holma. Grönytorna upplevdes skyddade från buller, troligtvis på grund av att byggnader skapar viss barriär samt på grund av att bilar inte kör långt in i området (SCAFT?). På ett ställe syntes en polisövervakningsskylt i samband med ett grönområde med sociala ytor, vilket hade kunnat upplevas som avskräckande.

Nytta: Det fanns en blandning inom grönytorna i området mellan ämnad funktion och öppna ytor men majoriteten bestod av öppna ytor. Det fanns även många träd i området, både längst gångar och vid de öppna ytorna vilket skapar solskydd genom majoriteten av området. Även detta tillfälle fanns en medelmängd människor ute på innergårdarna

Kultur: De färgade stenarna kan kopplas till både Kroksbäcksparkens färgglada element samt samma stenar i Kroksbäck.

Kroksbäck:

Infrastruktur: Längst med asfalterade gångar i området fanns oftast en medelstor grönyta på en sida, antingen i form av en innergård eller som en öppen grönyta mellan bostadskomplexen. Vid utkanten av området hörde man de vägarna som omringar området (framförallt från Lorensborgsgatan). Inne i själva området var bilen begränsad, och stora delar saknade bilväg (SCAFT?). Vissa innergårdar var upphöjda, men var tillgängliga genom ramp och från båda håll.

Nytta: Det fanns inga isolerade områden bortsett från små ytor på ett fåtal innergårdar. Det fanns en blandning inom grönytorna i området mellan ämnad funktion och öppna ytor men det var starka kontraster, där innergårdarna var väldigt brukade och utanför fanns tomma grönytor. Det var medelmängd människor ute på grönytorna, huvudsakligen i samband med lekplatserna, de grönområden som var mer frikopplade från husen samt idrottsplatserna.

Kultur: